

LANDSMØTET 2019

Landsmøtesakene

Innhold

Sak 1	Valg av møteledere og to medlemmer til å underskrive protokollen - Oppnevning av tellekorps	3
Sak 2	Forretningsorden for Landsmøtet 2019	4
Sak 3	Valg av referenter, fastsetting av dagsorden	9
Sak 4	Utnevning av æresmedlemmer	10
Sak 5	Beretninger	11
Sak 6	Regnskap	12
Sak 7	Kriterier for kvalitet i psykisk helsevern.....	13
Sak 8	Kvalitetskriterier for psykologfaglig helsehjelp	16
Sak 9	Ny spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi	19
Sak 10	Gjennomgang av Psykologforeningens organisering	23
Sak 11	Begrensning av antall valgperioder i foreningens lover	28
Sak 12	Psykologer skal utjevne sosiale forskjeller, ikke øke dem	30
Sak 13	Reglementsending pkt. 7: Vedlikehold av spesialiteten	33
Sak 14	Justering av Prinsippprogrammet.....	36
Sak 15	Prosess for valg av Hovedsatsingsområde	37
Sak 16	Valg av Psykologforeningens hovedsatsingsområde 2019 – 2022	38
Sak 17	Endring av Normalvedtektene for lokalavdelingene og Endringer i Lover for Norsk psykologforening som følge av dette	45
Sak 18	Å jour-føring av lover for Norsk Psykologforening	58
Sak 19	Reglement for FER og AFEK og oppdrag til neste landsmøteperiode	62
Sak 20	Opprettelse av klimautvalg under Sentralstyret	67
Sak 21	Nye nordiske fagetiske retningslinjer.....	69
Sak 22	Oppløsning av Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern (FPPH).....	70
Sak 23	Opptak av faglig interesseforening: Norsk Forening for Avhengighetspsykologi (NFAP)	72
Sak 24	Endring av Menneskerettighetsutvalgets status og reglement	78
Sak 25	Økonomisk ramme og kontingent for 2020	80
Sak 26	Valg	81

**Sak 1 Valg av møteledere og to medlemmer til å underskrive
protokollen - Oppnevning av tellekorps**

Sentralstyrets forslag til vedtak:

<Presenteres i møtet>

Sak 2 Forretningsorden for Landsmøtet 2019

./.
Vedlagt saksnotat.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Forretningsorden for Landsmøtet 2019 godkjennes

Landsmøtet i Norsk psykologforening 2019 – Forretningsorden

1) Landsmøtet må godkjenne møteinnkalling og dagsorden for møtet, for at det skal kunne være lovlig satt. Lovenes § 4 er førende for landsmøtets avvikling. Dersom det skal gjøres unntak for lovenes bestemmelser, kreves at ingen delegater stemmer imot et slikt forslag.

2) Forretningsordenen vedtas av Landsmøtet innledningsvis og før dagsordenen. Når denne forretningsordenen er vedtatt vil den gjelde og være førende for forsamlingens opptreden.

3) **Protokoll.** Det føres vedtaksprotokoll som møtereferat.

Dette betyr at bare forslag til vedtak, avstemningsresultater og eventuelle (skriftlige) protokolltilførsler tas med. Saksgangen refereres kort.

To protokollunderskrivere velges etter at møteledere er valgt. Disse skal velges blant de stemmeberettigede medlemmer.

Møtelederne sørger for at referenter blir oppnevnt og protokoll blir ført. Referenter kan være sekretariatsansatte.

4) **Møteledelse.** Møtelederne velges av delegatene og er ansvarlig for møtets avvikling, og er som sådan suverene. 1. møteleder, som må være delegat, har dobbeltstemme når det er stemmelikhet ved avstemninger som krever simpelt flertall.

Det kan rettes forslag til møteleder angående møteavviklingen, se under pkt. 4 d «til dagsorden». Det kan stilles mistillitsforslag til møteleder(ne). Om dette støttes, må denne/disse skiftes ut.

Møteleder styrer ordskiftet og ser til at vedtak blir fattet under de saker som er ført opp på **sakslisten**.

En **dagsorden** vedtas hvor rekkefølgen for sakene behandles. **Dagsorden** kan forandres av møteleder, eventuelt etter forslag fra møtedeltagerne.

5) **Debatten.** Alle møtedeltagere med tale- og forslagsrett får utlevert et kort med et nummer. En ber om ordet ved å rekke opp kortet, slik at nummeret kan leses av møtelederne.

Kun delegater, sentralstyremedlemmer og representanter for faglige interesseforeninger har tale- og forslagsrett. Møteleder må innhente forsamlingens samtykke hvis andre tilstedeværende skal gis talerett.

En kan be om ordet til:

a) **Debattinnlegg.** Dette skal være relatert til saken. Møteleder kan tidsbegrense debattinnleggene. Unødige gjentakelser av argument, hyppige debattinnlegg av en møtedeltager til samme sak, lange innlegg m.m. skal unngås og kan påtales av møteleder.

«**Strek settes**» betyr at det er siste mulighet for å tegne seg til debattinnlegg. Etter at strek er satt gis det ikke lenger anledning til å tegne seg på talerlisten. Møteleder kan også sette som premiss, når det varsles at strek vil bli satt, at nye vedtaksforslag ikke kan legges frem etter at strek er satt. Dersom møteleder godtar et vedtaksforslag etter at strek er satt, må strek oppheves.

b) **Replikk.** En **meget** kort kommentar som går direkte på det siste taler har sagt. Møteleder kan begrense antall replikker. Svarreplikk kan gis. Svar til svar gis ikke. Replikker går utenom talerlisten.

c) **Saksopplysning.** Ordet kan gis til innlegg av saksopplysende karakter, avklarende for den videre debatt. Disse går utenom talerlisten. Denne skal **ikke** være en meningsytring.

d) **Til dagsorden.** Går utenom talerlisten, innebærer forslag til møteleder angående saksbehandlingen/avviklingen av møtet, f.eks. forandringer i saklistens rekkefølge, forslag til avstemning, prøveavstemning m.m.

Når møtedeltagere ber om ordet til replikk, saksopplysning og til dagsorden, bør møteleder gjøres oppmerksom på at det er dette det gjelder (ved at en uttaler «replikk», «saksopplysning», «til dagsorden»), samtidig som en holder opp sitt nummerkort. Alternativt kan en også kommunisere til møteleder med en finger for innlegg, og to fingre for replikk.

e) Eventuelle utsettelsesforslag skal behandles først.

6) **Vedtak.** Alle forslag til vedtak må foreligge **skriftlig** (e-post, minnepinne eller papir) hos møteleder/sekretær før avstemning. Dette gjelder også redaksjonelle forandringer på allerede eksisterende forslag. Forslagene til vedtak bør være korte og presise og ikke inneholde premisser og argumenter for vedtaksforlaget. Møteleder bør ved begynnelsen av saksbehandlingen gjøres oppmerksom på at forslag til vedtak vil bli fremmet.

7) **Protokolltilførsler.** Dersom en eller en gruppe delegater, eventuelt sentralstyret eller medlemmer av dette, vil ha med en meningsytring i referatet, kan dette gjøres ved protokolltilførsel. Denne må da leveres skriftlig i løpet av saksbehandlingen. Dersom en ikke får den ferdigskrevet, må den meldes før saken er avsluttet og leveres inn så snart som mulig etterpå.

8) **Avstemning.** Møteleder avgjør når og hvordan det skal stemmes over vedtak. Når møteleder ber om avstemning, skal møteleder presisere hva det stemmes over (voteringsstemaet) og forsikre seg om at landsmøtedelegatene har forstått voteringsstemaet. Dersom en eller flere delegater ikke har klart for seg hva voteringsstemaet er, må dette meddeles umiddelbart til møteleder.

Det aksepteres ikke at delegater etter en avstemning hevder at voteringsstemaet var uklart.

Dersom en delegat krever det, skal det avholdes skriftlig avstemning.

Uenighet om møteleders håndtering av avstemninger kan tas opp ved at en ber om ordet «til dagsorden».

En kan foreta avstemning ved:

- a) **Prøvevotering**, en ikke bindende avstemning som et ledd i prosedyren. Den protokollføres ikke og fører ikke frem til vedtak. Møteleder kan imidlertid foreslå at en prøvevotering omgjøres til en realitetsvotering, for å gjøre møteavviklingen mer rasjonell. Dersom ingen protesterer på slikt forslag fra møteleder, er møteleders forslag godtatt.
- b) **Realitetsvotering**, denne fører frem til vedtak og protokollføres. Alminnelig flertall er tilstrekkelig for å gjøre vedtak, med unntak av lov- og reglementsendringsforslag, som krever 2/3 flertall for å bli vedtatt. Det kan stemmes «for» eller «imot» en sak. Delegater kan også være avholdende fra en avstemning. Møteleder kan bestemme at også avholdende delegater skal telles opp. Dette for å kontrollere stemmetall opp mot antall stemmeberettigede. Delegater som ikke avgir stemme regnes ikke med når stemmene telles opp.
- c) **Votering med henblikk på dagsorden.** Møteleder kan ta forslag til endring av dagsorden opp til votering. Denne anses som rådgivende for møteleder.
- d) **Valg.** Ifølge § 4 pkt. 1 skal alle valg skje skriftlig dersom en delegat krever det.

Ved møtets start velges et **tellekorps** bestående av minimum to personer, for å hjelpe møtelederne med å fastslå resultatet av avstemninger. I enkeltstående tilfeller velger forsamlingen å vise sin mening ved **akklamasjon**. Møteleder kan godta dette som en avstemning og som stemmeresultat når det er entydig klart at akklamasjonen viser forsamlingens synspunkt. Valg gjennomføres for øvrig etter stemmereglene i pkt 10.

9) **Resolusjonsforslag.** Resolusjonsforslag må fremsettes og gjøres tilgjengelig ved landsmøtets begynnelse og senest ved behandlingen av dagsorden

10) **Stemmeregler**

10.1 *Generelle prinsipper*

- a. Blanke stemmer eller stemmer som ikke er fullverdige forkastes. En fullverdig stemmeseddel inneholder det korrekte antallet stemmer som skal velges og bare stemmer på dem som er kandidater.
- b. En kandidat til et leder- eller nestlederverv som ikke blir valgt får anledning til å stille til valg som vanlig styremedlem/vara i det samme styret.
- c. Dersom to eller flere har fått like mange stemmer til den samme plassen skal det foretas omvalg mellom disse. Dersom det også etter omvalg står likt foretas det loddtrekning mellom disse for å avgjøre valget.

10.2 *Valg til enkeltverv (president, visepresidenter mv.)*

Til valg av enkeltverv kreves alminnelig flertall for å bli valgt. Alminnelig flertall betyr minst 50 % av de avgitte, gyldige stemmene.

Dersom alminnelig flertall ikke oppnås i første valgrunde foretas omvalg og ny telling. Det er anledning for kandidater til å trekke seg før omvalget. Hvis det heller ikke i omvalget er noen av kandidatene som oppnår alminnelig flertall, blir det foretatt nytt omvalg mellom de to kandidatene som fikk flest stemmer i omvalgsrunden.

10.3 *Valg til flere urangerte verv (sentralstyremedlemmer mv.)*

Til valg av flere personer til urangerte verv brukes blokkvalgmetode. En stemmeseddel skal da inneholde like mange stemmer som det skal velges personer. Kandidatene blir valgt inn ut fra hvem som har oppnådd flest stemmer.

10.4 *Valg til flere rangerte verv (varaer til sentralstyret mv.)*

For valg til flere rangerte verv gjennomføres valget til hver plass separat, altså at man først gjennomfører votering for plass nr. 1, så ny votering for plass nr. 2 osv.

Valget til hver plass gjennomføres som valg til enkeltverv etter pkt 10.2.

Sak 3 Valg av referenter, fastsetting av dagsorden

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Presenteres i møtet

Sak 4 Utnevning av æresmedlemmer

./ . Vedlagt saksnotat.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Sissel Gran, Anders Skuterud og Eilert Ringdal utnevnes til æresmedlemmer i Norsk Psykologforening

Sentralstyret innstiller Sissel Gran, Anders Skuterud og Eilert Ringdal som æresmedlemmer i Norsk Psykologforening

Sissel Gran

er spesialist i klinisk psykologi, parterapeut, har skrevet en rekke bestselgende bøker, og publisert et stort antall artikler i riksmidlene. Hun er mest kjent som parterapeut, men startet sitt psykologvirke som behandler for unge mennesker med rusavhengighet. I dette arbeidet utviste hun over flere år et særlig engasjement for de mest sårbare i rusmiljøene, de unge kvinnene. Hun har også arbeidet som organisasjonspsykolog, og vært redaktør i Fokus på familien.

Siden 1990-tallet har hennes psykologfaglig forankrede betraktninger om menneskets livsvilkår, muligheter og strev satt spor i det norske samfunn. Ett eksempel er begrepet tidsklemma, som ble en del av det norske dagligspråket etter at hun først lanserte ordet i sin svært populære samlivsspalte i Aftenposten. Sissel Gran tydeliggjør psykologifagets bredde, i det hun i sine arbeider integrerer en vitenskapelig, stringent kunnskapstradisjon med eksistensielle og humanistiske perspektiver. Hun har i sine bøker, foredrag, TV-program og podcast både opplyst og utfordret oss om kjærlighet og tiltrekning i vår tid, skilsmisse fra perspektivet til den som velger å gå, "psykologiske hekt", og nå også om det å bli gammel. Hennes siste bok "Inni er vi alltid unge! Aldringsmeditasjoner" toppet bestesellerlistene bare dager etter at den utkom, våren 2019. Hun har en særegen evne til å formidle fag på en nysgjerrig, åpen måte som skaper refleksjon hos mottageren. Som Aftenpostens anmelder Kenneth Moe uttrykker det; Sissel Gran er som en levende bok.

Som formidler treffer hun både utenfor og innenfor psykologfaglige kretser. Hun er en psykolog som "vanlige folk" kommer for å høre i de utallige opptredener hun har rundt i landet, samtidig som hun leses med stor interesse av fagfeller. Når hun publiserer en ny artikkel i Morgenbladet kommenteres og debatteres de hyppig der psykologer møtes, det være seg i fagmøter, over kaffekoppen i kantina eller i sosiale medier.

Sissel Gran har i 40 år vært en av våre viktigste faglige fanebærere, både i terapirommet og i norsk samfunnsliv. Som ingen andre siden Åse Gruda Skard har hun nådd ut til det norske folk med allmennpsykologi.

Anders Skuterud

pt. seniorrådgiver i Psykologforeningen, pensjonerer seg ved slutten av dette året. Men i en periode på rundt 40 år har han nedlagt en stor og betydningsfull innsats for Psykologforeningen og psykologi i svært mange sammenhenger, som engasjert tillitsvalgt, ansatt og som talsperson.

Anders Skuterud startet sin karriere i Psykologforeningen som styremedlem i Oslo-avdelingen i 1978, der han ble leder i 1984. I 1986 ble han leder av Akershusavdelingen, og fra samme år, fram til 1989, var han medlem i foreningens spesialistutvalg. Han involverte seg også i Foreningen for privatpraktiserende psykologer, der han var styremedlem og deretter leder i 1988 – 91.

Fra 1991 var Skuterud medlem i Lønns- og arbeidsutvalget (LAU). Han utarbeidet bl. a. en «takstbruksveileder» som var svært vellykket. I 2004 ble han valgt inn i Sentralstyret. Da Anders gikk ut av Sentralstyret i 2004, ble han tilsatt som Fagsjef i foreningen (01.01.05), en stilling han hadde til juli 2014. Siden den gang har han vært tilsatt som seniorrådgiver. Det aller siste verv han påtok seg er som medlem i styringsgruppa i Seniorforum 60+.

For foreningen er Anders Skuterud noe av en faglig bauta, som bærer med seg både fagets og foreningens historie. Med sine kloke og faglig begrunnede refleksjoner har han vært en viktig bidragsyter til popularisering av psykologisk kunnskap. Nettopp derfor har han vært usedvanlig etterspurt både som veileder og kursholder, og intervjuobjekt. Foreningen har vært trygg når Anders alltid har stilt seg villig til å representere både foreningen, faget og fagfellene i offentligheten, og besvare både normalpsykologiske og mer kompliserte helsepolitiske spørsmål. Hans aldri sviktende motivasjon for å bidra, har gjort Anders Skuterud en svært verdifull medarbeider i Norsk psykologforening.

Ett av mange bevis på at han har sitt hjerte i psykologien og Psykologforeningen er at han er blant de få som har vært med på alle landsmøter siden 1982.

Eilert Ringdal

ble ansatt som forhandlingssjef i Psykologforeningen i 1996. Han var forhandlingssjef i 18 år, frem til 2014. Eilert sluttet i foreningen som pensjonist, i 2018 etter 22 år.

Eilert Ringdal ble i 1996 sterkt anmodet fra Psykologforeningen om å søke på ledig stilling som forhandlingssjef. Han hadde i 1996 psykologjobb i staten og hadde mye erfaring som statlig tillitsvalgt. Eilert takket ja til anmodningen fra foreningen og la sin psykologkarriere i bero til fordel for stillingen som forhandlingssjef. Forhandlingsavdelingen besto i 1996 av forhandlingssjefen og kun én medarbeider.

Eilert Ringdal har i sine 18 år som forhandlingssjef bygget opp en sterk forhandlingsavdeling med medarbeidere med både forhandlingstaktisk og juridisk kompetanse, og han har stått for en betydelig profesjonalisering av Norsk psykologforenings forhandlingsavdeling.

Eilert har i viktige år med oppstart av Helseforetakene hatt det administrative ansvaret for å bygge opp et lønnsystem basert på foreningens politikk, samt at det ble bygget et sterkt tillitsvalgtsystem som kunne betjene lønnspolitikken. En kontinuitet i rollen som forhandlingssjef i 18 år med hensyn til lønnspolitisk tenking og strategi har vært en forutsetning for at Norsk Psykologforenings lønnspolitikk er vellykket.

Eilert Ringdal har som psykolog hatt en hoveddel av sitt arbeidsliv som forhandlingssjef i Psykologforeningen. Han har vært konsistent i sin arbeidsform og i sine og psykologforeningens prioriteringer over tid, og han har vært nøye med å ivareta arbeidslivets spilleregler og respekt for samarbeidspartnere. Dette har gitt Psykologforeningen gode relasjoner og posisjoner både overfor samarbeidsforeninger og motparter, noe Psykologforeningen drar nytte av i dag og fremover.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Sissel Gran, Anders Skuterud og Eilert Ringdal utnevnes til æresmedlemmer i Norsk psykologforening

Sak 5 Beretninger

Se beretninger i eget hefte «Beretninger»

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Beretningene for landsmøteperioden 2016 – 2019 tas til orientering

Sak 6 Regnskap

Regnskapene er presentert i eget hefte «Beretninger» fra side xxx.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Regnskapene for 2016, 2017 og 2018 tas til orientering.

Sak 7 Kriterier for kvalitet i psykisk helsevern

./ Vedlagt: Saksnotat

Buskerud lokalavdelings forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret utarbeide et fagpolitisk vedtak/en klar "policy" for hva kvalitet i spesialisthelsetjenesten er. Dette innebærer at foreningen har en klar mening om hvordan implementering av behandling bør gjøres, hvilke økonomiske rammer og arbeidsvilkår som må være på plass, samt et nytt syn på innholdet og målet med spesialistutdanningen. Sentralstyret skal ha en tydelig politisk strategi for hvordan foreningen skal påvirke relevante beslutningstagere til å endre praksis i tråd med foreningens politikk for kvalitet.

Kriterier for kvalitet i psykisk helsevern

Forslag fra Buskerud lokalavdeling

Begrunnelse:

De siste årene har medlemmer uttrykt frustrasjon over arbeidsvilkår og rammer for å yte helsehjelp innenfor spesialisthelsetjenesten. Endringer i arbeidsvilkår har også tildels vært styrt av «kvalitetsarbeid» definert ut i fra økonomi og interessegrupper m fler. Utfordringene i dette ble gjenspeilet i medlemsundersøkelsen gjennomført av Siri Næs og Psykologforeningen. Et av svarene fra sentralt hold har vært at dette jobbes med, og at politikerne lytter til foreningen og nå spør "hva er et godt alternativ til slik det er i dag?". Uavhengig av hva politikere og beslutningstagere etterspør fra oss, så mener vi at vi må utarbeide et tydelig svar på det overnevnte spørsmålet, og at sentralstyret må få et mandat til å utarbeide det svaret.

Vi mener at frustrasjonen medlemmene uttrykker om sin arbeidshverdag kan handle om at dagens forhold ikke legger til rette for mestring av oppgavene som de møtes med, opplevelse av å gjøre et meningsfylt arbeid samt begrenset autonomi. Løsningen på dette er å jobbe for at god faglighet, i større grad enn i dag, skal spille en rolle for rammer og arbeidsvilkårrammene for å hjelpe pasienter og brukere.

Når vi snakker om kvalitet i behandling og faglighet mener vi blant annet:

- Hvordan behandling og hjelp implementeres og evalueres i klinikken
- Arbeidspraksis, hva man bruker tid på (e.g. deliberate practice, feedback systemer, veiledning for terapeutferdigheter)
- Alternative løsninger til koding for å evaluere kvaliteten på arbeidet
- Hvordan et godt journalverktøy ville sett ut
- Innhold og mål med en spesialistutdanning som støtter opp under ønsket kvalitetsfokus i daglig klinisk arbeide.
- Bedre samordning med kommunen

Det vil også være naturlig at et fagpolitisk vedtak sier noe om økonomiske rammer og ressurser. Men det vil i såfall komme som et resultat av hva vi mener er godt psykologfaglig arbeid.

Dette vedtaket handler først og fremst at vi som profesjon og forening må se innover og på oss selv, og ha en klar mening om hvilke rammer og krav som vil føre til kvalitet slik at medlemmene våre vil oppleve mestring av utfordrende arbeidsoppgaver, mening med det vi gjør og autonomi innenfor faglige rammer.

Buskerud lokalavdelings forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret utarbeide et fagpolitisk vedtak/en klar "policy" for hva kvalitet i spesialisthelsetjenesten er. Dette innebærer at foreningen har en klar mening om hvordan implementering av behandling bør gjøres, hvilke økonomiske rammer og arbeidsvilkår som må være på plass, samt et nytt syn på innholdet og målet med spesialistutdanningen. Sentralstyret skal ha en tydelig politisk strategi for hvordan foreningen skal påvirke relevante beslutningstagere til å endre praksis i tråd med foreningens politikk for kvalitet.

Sak 8 Kvalitetskriterier for psykologfaglig helsehjelp

./ . Vedlagt saksnotat

Oppland lokalavdelings forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret utarbeide utkast til en prinsipiell faglig veileder for kvalitetskriterier for psykologfaglig helsehjelp. Den bør innenfor rammene av lovbestemte krav og basert på prinsipperklæringen om evidensbasert praksis definere faglige kvalitetskrav for psykologers lovpålagte oppgaver.

Kvalitetskriterier for psykologfaglig helsehjelp

Forslag fra Oppland lokalavdeling

Begrunnelse

Det siste året har rapporter fra tillitsvalgte og Psykologforeningens egen undersøkelse vist at mange psykologer opplever manglende rammevilkår får å drive god fagutøvelse. Vi mener løsningen er avhengig av at Psykologforeningen blant annet tydeliggjør grunnleggende premisser for god psykologfaglig praksis.

Individuelt tilpasset rådgivning som er handlingsrettet og basert på informasjon som pasient/klient gir fra seg, faller inn under definisjonen helsehjelp hvis handlingene har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål (Helsedirektoratet, 2018). Dette betyr at veldig mye av det psykologer foretar seg av individuell rådgivning vil falle inn under denne definisjonen. I spesialisthelsetjenesten brukes særlig begrepene utredning (herunder diagnostisering) og behandling som beskrivelser av oppgaver psykologer og psykologspesialister har ansvaret for å utføre og kvalitetssikre (Helsetilsynet, 2010). §3-2 i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester stadfester at også kommunene har ansvar for å drive utredning, diagnostisering og behandling og kommunene forventes å ha et hovedansvar for behandling av brukere med psykiske helseproblemer som forventes å være milde og kortvarige (Helsedirektoratet, 2014). Videre anses psykologer å kunne «behandle psykiske lidelser på selvstendig grunnlag» (Innst. O. nr.58 (1998-99), s. 23).

Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid påpeker imidlertid at det ikke finnes gode autoritative definisjoner på begrepet «behandling» (Orrem, 2018). Helselovgivningen understreker at behandling må være forsvarlig, men spesifiserer ikke innholdet i begrepet utover å stadfeste at forsvarlighet innebærer å følge gjeldende faglige normer og lovbestemte krav til yrkesutøvelsen (Helsedirektoratet, 2018). Med andre ord vil kvalitetskravene til helsehjelp i stor grad defineres av faglige normer og de som lager dem.

Psykologforeningens landsmøte vedtok i 2007 prinsipplæringen om evidensbasert psykologisk praksis (Norsk Psykologforening, 2007). Selv om rapporten beskriver sentrale forutsetninger for god praksis er den for utydelig på hvordan disse henger sammen til at den kan veilede utviklingen av faglige veiledere og retningslinjer i tjenestene. De faglige normene som skal fylle forsvarlighetskravet med innhold defineres dermed i stor grad utenfor profesjonen. Veiledere og retningslinjer fra helsemyndighetene og faglige instruksjoner ved tjenestesteder legger premissene for psykologenes fagutøvelse (Johansen & Cordt-Hansen, 2006). Riktignok trekkes psykologer og fagmiljøer inn i slikt arbeid. Men psykologien er et fragmentert fagfelt. Og uten samtlende normative faglige veiledere blir risikoen stor for at det er undergrupper med spesifikke interesser og ståsteder som definerer god fagutøvelse, og således omgjør psykologien til en kamparena mellom skoleretninger.

Psykologer står altså i dag i en situasjon hvor vi har lovpålagte plikter til å drive helsehjelp – ofte definert som utredning, diagnostisering og behandling – på en forsvarlig måte. Selv om vi har mye

materiale som beskriver sentrale elementer og forutsetninger for psykologisk praksis, har vi ikke klart å bygge en bro mellom disse ofte fragmenterte faglige premissene og de oppgavene som lov og forskrift forplikter oss til å utføre. Myndigheter og helseledere med en plikt til å sørge for at pasienter får de tjenestene de har krav på trenger konkrete beskrivelser av hva slags aktivitet de kan forvente av psykologer. Når psykologene ikke klarer det, blir de faglige premissene i stedet definert av andre.

Vi får stadig bekymringsmeldinger om styringsformer som hindrer fleksibel tilpasning til klienters behov og finansieringsordninger som skaper vridningseffekter mot visse typer aktiviteter. Dette mener vi henger sammen med at de som skal etterprøve og måle om vi gjør jobben vår mangler gode beskrivelser av hva de faktisk skal måle. Dette er et ansvar Psykologforeningen må ta på større alvor. Både i spesialisthelsetjenesten og kommunene rapporterer psykologer at organisering, finansiering og systemer for kvalitetssikring i mange tilfeller legger uhensiktsmessige føringer på fagutøvelse. Dette løses imidlertid ikke bare ved å peke på behovet for mer ressurser, mer tid og mer autonomi. Psykologforeningen trenger også å bli mer konkrete på hvordan evidensbasert psykologisk praksis ser ut i praksis.

Basert på prinsipperklæringen trenger psykologforeningen å utvikle konkret veiledning på hva psykologfaglig utredning, diagnostisering og behandling innebærer. Da får vi også bedre forutsetninger for å si noe om hvilke rammevilkår det er behov for med tanke på organisering, styring, ledelse og finansiering av tjenestene.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret utarbeide utkast til en prinsipiell faglig veileder for kvalitetskriterier for psykologfaglig helsehjelp. Den bør innenfor rammene av lovbestemte krav og basert på prinsipperklæringen om evidensbasert praksis definere faglige kvalitetskrav for psykologers lovpålagte oppgaver.

Referanser:

- Helsedirektoratet. (2014). Sammen om mestring. Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne. (IS-2076). Oslo: Helsedirektoratet.
- Helsedirektoratet. (2018). Helsepersonelloven med kommentarer (Rundskriv). Helsedirektoratet. Hentet fra <https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/helsepersonelloven-medkommentarer#!>
- Helsetilsynet. (2010). Distriktpsikiatriske tenester - likeverdige tilbud? Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2008 og 2009 med spesialisthelsetenester ved distriktpsikiatriske senter. (3/2010). Oslo: Helsetilsynet.
- Innst. O. nr.58 (1998-99). Innstilling fra sosialkomiteen om lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven). Ot. prp. nr. 13 (1998-99)
- Johansen, J. A. & Cordt-Hansen, K. (2006). Faglig forsvarlighet i psykisk helsevern. Tidsskrift for Norsk Psykologforening, 43(7), 714-718.
- Norsk Psykologforening. (2007). Prinsipperklæring om evidensbasert psykologisk praksis. Tidsskrift for Norsk Psykologforening, 44(9), 1127-1128.
- Orrem, K. (2018). Behandling – et begrep til besvær. Hentet fra <https://www.napha.no/content/22724/Behandling--et-begrep-til-besvar>

Sak 9 Ny spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi

./.. Vedlagt saksnotat

- Oppsummering fra lederkonferansen
- Oversikt over hørings svar
- Høringsdokument

Vedleggene finner du her:

<https://www.psykologforeningen.no/foreningen/landsmoeter/landsmoetet-2019/vedlegg-samlet-til-forslag-om-ny-spesialitet>

Sentralstyrets forslag til vedtak:

- Reglement for spesialitetene i psykologi godkjennes med opprettelse av ny spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi.*
- Reglementet trer i kraft fra det tidspunkt sentralstyret bestemmer.*

Ny spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi

Utdanningsavdelingen utarbeidet i samarbeid med fagpolitisk avdeling et høringsdokument som ble godkjent i sentralstyrets møte 7. februar 2019. Høringsdokument vedrørende opprettelse av ny spesialitet for fagområdene klinisk helsepsykologi og rehabilitering ble sendt ut 15. februar med høringsfrist 24. april.

Høringssvarene ble lagt frem for sentralstyret og lederkonferansen i juni 2019. Se vedlegg. Lederkonferansen diskuterte saken, og oppsummering fra diskusjonen er vedlagt. Det er argumenter både for og imot etablering av en ny spesialitet.

Oppsummering av høringsinstanser og lederkonferansen

- **Foreligger det et særskilt kunnskapsgrunnlag og spesifikk metodekompetanse for en spesialitet i klinisk helsepsykologi og rehabilitering?**

Skiller behandling av psykiske lidelser hos somatiske pasienter seg fra behandling av andre typer pasienter, og er det andre intervensjoner som benyttes for å behandle angst, depresjon, søvnproblemer, smerter hos pasienter med somatiske lidelser?

Både i høringssvarene og fra diskusjonen på lederkonferansen fremkommer ulike oppfatninger av om det foreligger et eget kunnskapsgrunnlag eller en spesifikk metodekompetanse som grunnlag for en spesialitet i klinisk helsepsykologi og rehabilitering. På den ene siden argumenteres det med at dette handler om å jobbe i en annen kontekst, at det foreligger et eget kunnskapsgrunnlag for å jobbe med somatikk og psyke, og at andre spesialiteter ikke ivaretar dette fullt og helt. Psykologer mangler kompetanse om kroniske smertetilstander og dette er ikke ivaretatt i profesjonsutdanningen eller i noen av de øvrige spesialitetene. Det vises til at klinisk helsepsykologi er et fagfelt hvor psykologisk kunnskap og kliniske ferdigheter anvendes i tverrfaglige behandlingstilbud, rehabilitering, palliasjon og helsefremming for pasienter med somatisk sykdom, symptomer eller funksjonshemning, eller med symptomer som beskrives eller fremstår som somatiske. For å yte god psykisk helsehjelp til disse pasientene kreves både psykologisk kunnskap og kunnskap om den somatiske lidelsen.

Kompetansen består blant annet av at psykologen kjenner til hva som er de spesifikke kjennetegnene på en somatisk sykdom, hvordan symptomene påvirker psyken, og hvordan pasienten best kan håndtere symptomene sine så livskvaliteten blir best mulig.

Leger kan ofte beskrive hva sykdommen gjør med kroppen, hvordan den virker på celler og «ser ut», men har lite kompetanse på den psykologiske prosessen som skjer parallelt, eller hvordan det er å leve med sykdommen. Psykologer kan mye om psykologiske forhold, mestring og håndtering av psykiske symptomer, men kan lite om hvilke symptomer en spesifikk somatisk sykdom har. En psykologspesialist i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi må dermed kunne både *hva* som kjennetegner den spesifikke somatiske sykdommen, *hvilke prosesser* som oppstår psykologisk, og *hvordan* man kan håndtere sykdommen.

Diabetes kan være et godt eksempel. I utdanningen har ikke psykologer lært hva som kjennetegner insulinmangel og hvordan det kjennes helt konkret på kroppen. Hvis de skal hjelpe pasienten med hvordan best håndtere de psykologiske følgene av insulinmangel, må psykologen kjenne til de spesifikke sidene ved diabetes som sykdom, og kan deretter kombinere denne kunnskapen med psykologisk kunnskap om mestring, mening og livskvalitet. Målet med all behandling er at pasienten skal leve så godt som mulig med sin somatiske sykdom.

Flere stiller spørsmål ved om det å tilegne seg slik kunnskap krever en spesialitet, om det er tilstrekkelig med kompetansen psykologene har fra profesjonsutdanningen eller om det kan dekkes av et valgfritt program i klinisk helsepsykologi. Det vises til at det er mye allmenpsykologi i dette fagfeltet, og dermed noe psykologene kan fra før. Videre at fagfeltet er dekket i andre spesialiteter, og at det derfor er vanskelig å differensiere klart mot andre spesialiteter (nevro, rehabilitering, samfunn- og allmenn, eldrepsykologi,). Det stilles også spørsmål om hvor mange spesialiteter det er mulig å drifte på en hensiktsmessig måte.

- **Er det tilstrekkelig med arbeidsplasser tilgjengelig for utvikling av handlingskompetanse i en spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi?**

Flere er opptatt av om det foreligger nok arbeidsplasser som grunnlag for en spesialitet. Noen påpeker at det å etablere en spesialitet kan bidra til å skape arbeidsplasser, mens andre stiller spørsmål ved om det ikke er en bedre strategi å «dytte» psykologer inn i somatikken først, for deretter å sørge for at det blir rigget et system for gjennomføring av spesialiteten når psykologene allerede er på plass. Det er utfordrende å etablere en ny spesialitet når det ikke er nok arbeidsplasser tilgjengelig, og man frykter at det etableres en «død spesialitet». Dersom en spesialitet i klinisk helsepsykologi og rehabilitering skal bli levedyktig stilles det krav til at det etableres flere arbeidsplasser for psykologer i somatikken. Det bør utføres et aktivt påvirkningsarbeid for at det etableres flere psykologstillinger på somatiske avdelinger ved sykehusene. I tillegg må det vurderes hvilken praksis fra primærhelsetjenesten som kan godkjennes til denne spesialiteten.

Det er vanskelig å finne belegg for at etablering av en spesialitet i seg selv bidrar til å skape flere arbeidsplasser. På den annen side kan man argumentere for at etablering av en spesialitet vil kunne bidra til rekruttering av flere psykologer til somatikken – når arbeidsplassene er etablert. Andre viser til at det allerede er mange psykologer i somatikken og at disse må få en mulighet til å spesialisere seg. Videre at antall arbeidsplasser også handler om hvordan en utformer praksiskravene.

- **Er dette en etterspurt kompetanse – av myndigheter, arbeidsgivere og brukere?**

Her kan man svare et ubetinget ja. Det er bred enighet om behovet for flere psykologer inn i somatikken. Flere nyere styrende og offentlige dokumenter ser psyke og soma i sammenheng, med et tverrfag tilbud som inkluderer psykolog.

- Helsedirektoratets veileder 'Organisering og drift av tverrfaglige smerteklinikker1' (2015)
- NOU 2017: 16 På liv og død — Palliasjon til alvorlig syke og døende
- Ved behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan (2016---2019) ble det vedtatt at alle barne- og ungdomsmedisinske avdelinger knyttet til somatisk sengepost og poliklinikk skal ha tilknyttet psykologkompetanse. Det drøftes lignende formuleringer for voksne og eldre.

- Vedtak om at alle barne- og ungdomsmedisinske avdelinger knyttet til somatisk sengepost og poliklinikk skal ha tilknyttet psykologkompetanse

Det er et mål å skape helhetlige tilbud for voksne og eldre i somatikken. Det må legges til rette for samtidighet i tilbud og fast tilstedeværelse av psykolog fra enheten/teamet på somatiske avdelinger, som kan bidra til reell tverrfaglighet i de somatiske avdelingene.

For psykologer som arbeider i somatikken er det per i dag anledning til å ta et valgfritt program i klinisk helsepsykologi.

Det er en utbredt forståelse for viktigheten av å få mer psykologisk kompetanse inn i somatikken både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Mange sykehus ønsker en større integrasjon av psykisk helsevern og somatikk enn det som vi har i dag. Anvendt kunnskap om hvordan biologi, psykologi og sosiale forhold påvirker helse vil kunne legge til rette for bedre behandlingsløp, bedre etterfølgelse av behandling og bedre oppfølging av pårørende. Mange somatiske sykdommer har sine særegne psykologiske utfordringer og økt kunnskap om dette i helsetjenesten kan både bidra til bedre egenbehandling og redusere risikoen for komplikasjoner. Forebygging og tidlig identifisering av psykiske vansker er spesielt viktig i denne gruppen fordi psykiske lidelser kan ha store konsekvenser for den somatiske helsen og evnen til god egenbehandling.

En spesialitet kan være viktig for å utvikle rollen som psykologer i somatikken har og kommer til å ha i fremtiden, samt at antall psykologer i kommunene øker og det er naturlig at disse også til en viss grad jobber opp mot somatikken. En slik spesialitet vil også kunne bidra til å skape et større arbeidsmarked for psykologer, gi mulighet til å bidra med psykologfaglig kunnskap på nye arenaer, og stimulere til forskning på nye felt.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

- A. Reglement for spesialitetene i psykologi godkjennes med opprettelse av ny spesialitet i klinisk helse- og rehabiliteringspsykologi.*
- B. Reglementet trer i kraft fra det tidspunkt sentralstyret bestemmer.*

Vedlegg:

1. Oppsummering fra lederkonferansen
2. Oversikt høringsinstanser og oppsummering av hørings svar
3. Høringsdokument med vedlegg

Vedleggene finnes her:

<https://www.psykologforeningen.no/foreningen/landsmoeter/landsmoetet-2019/vedlegg-samlet-til-forslag-om-ny-spesialitet>

Sak 10 Gjennomgang av Psykologforeningens organisering

./ Vedlagt saksnotat

Oppland lokalavdelings forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret iverksette en utredning av Psykologforeningens organisasjonsmodell med særlig fokus på å sikre en helhetlig og tydelig representasjonsstruktur, klare ansvarsforhold i presidentskapet samt prosesser som sikrer integrering mellom ulike politikkområder. Utredningen bør foreslå tiltak til ny organisering til neste landsmøte.

Gjennomgang av Psykologforeningens organisering

Forslag fra Oppland lokalavdeling

Bakgrunn:

Utfordringene med Psykologforeningens organisasjonsstruktur er ikke nye. I 1981 ba Landsmøtet om en utredning av «*organisasjonsmessige forhold som gjør arbeidet i foreningen tyngre enn nødvendig*» (Norsk Psykologforening, 1981). Det ble pekt på sentralstyrets sammensetning, utvalgsstrukturen og fylkesavdelingenes posisjon. I 1983 ble det vedtatt en ny organisasjonsstruktur hvor det ble opprettet to hovedutvalg under sentralstyret: ett lønns- og arbeidsmarkedutvalg (LAU), og ett profesjonsutvalg (PU) (Norsk Psykologforening, 1983). Fra 1984 hadde Psykologforeningen en leder i full stilling understøttet av to nestledere med ansvar for hvert sitt utvalg.

LAU var en videreføring av eksisterende struktur og ble organisert med egne underutvalg basert på tariffområder. Deres oppgave ble videreført og fokuserte på lønns- og arbeidsmarkedsspørsmål. Det nye profesjonsutvalgets rolle var mer løst definert. «*Under profesjonsutvalget sorterer alle spørsmål som vedrører faglig standard for psykologisk yrkesutøvelse; bl.a. utdanning (grunnutdanning, etterutdanning, videreutdanning, inkl. Spesialistordning), forskningsspørsmål, psykologers faglige rettigheter, samt forholdet til tilgrensende fagprofesjoner*» (Norsk Psykologforening, 1985a, s. 19). Disse spørsmålene ble ytterligere konkretisert ved at man opprettet underutvalg – såkalte fagutvalg – med ansvaret for sentrale temaområder. Det begynte med 8 utvalg i 1984 (skole, klinisk barnepsykologi, klinisk voksen, arbeidspsykologi/arbeids- og organisasjonspsykologi, nevropsykologi, psykisk utviklingshemming, rusmiddelproblematikk, og kommunepsykologi/psykologiske allmenntjenester) (Norsk Psykologforening, 1985a). I tillegg lå spesialistutvalgene også formelt under PU. Med opprettelsen av disse to utvalgene ble Psykologforeningens todelte rolle som fagforening og profesjonsforening tydeliggjort og styrket (Norsk Psykologforening, 1989).

For å sikre at Psykologforeningen sentralt skulle høre medlemmenes interesser i tariffspørsmål var fylkesavdelingenes styre ansvarlig for organiseringen av tillitsvalgtapparatet for alle som jobbet innenfor fylkets grenser og skulle blant annet se til at alle arbeidsplasser der Psykologforeningen hadde medlemmer skulle være dekket av tillitsvalgtordninger (Norsk Psykologforening, 1985b). Tilsvarende opprettet man også egne tillitsvalgte som skulle sørge for å formidle medlemmenes profesjonspolitiske interesser til sentrale ledd. Medlemmenes interesser skulle ivaretas via fylkesavdelingene på alle områder og PU og LAU skulle yte service til lokale ledd (Norsk Psykologforening, 1985b).

Nye organisasjonsgjennomganger i 1991 og 1993 viste imidlertid at det fortsatt var mange uklare ansvarsforhold mellom sentralt hold, fylkesavdelingene og de øvrige utvalgene og at det særlig var behov for å vurdere utvalgenes og fylkesavdelingenes rolle og funksjon (Norsk Psykologforening, 1991, 1993a, b). Argumentasjonen for modellen med å ha fagutvalg under sentralstyret var blant annet for å unngå maktkonsentrasjon i sentralstyret (Norsk Psykologforening, 1995a). Utvalgene under profesjonsutvalget var tiltenkt en dobbel funksjon. De skulle være sine respektive fagfelts spydspisser inn i foreningen, samtidig som de hadde omfattende oppgaver med å drifte spesialistutdanningen (Norsk Psykologforening, 1993a). Samtidig fant fylkesavdelingene det vanskelig

å opprettholde aktivitet og hadde behov for skoling og sekretariatstøtte (Norsk Psykologforening, 1995a). Gjennom 1990- og 2000-tallet var tendensen at man i større og større grad forankret arbeidet på fag- og profesjonssiden i et voksende nettverk av fag- og spesialistutvalg. Etterhvert ble det vanskeligere for PU å ivareta dobbeltrollen med å forvalte spesialistutdanningen, og samtidig være faglige pådrivere (Norsk Psykologforening, 1995a). Dette medførte en ytterligere vekst hvor man i 2004 la ned utvalget og erstattet det med to: et spesialistråd med fokus på spesialistutdanningen og ett kvalitetsutvalg med fokus på faglige spørsmål (Norsk Psykologforening, 2004b). I dag har Psykologforeningen 23 utvalg under sentralstyret som skal være faglige premissleverandører.

På lønns og arbeidsmarkedsiden stadfestet landsmøtet prinsippet at LAU skulle ha underutvalg «i samsvar med de områder der NPF forhandler med motparten» (Norsk Psykologforening, 1995b, s. 8). Når en rekke tjenester ble statlige oppsto behovet for å organisere tariffarbeidet på en annen måte (Norsk Psykologforening, 2001). Lokal representasjon bestemt av fylkesgrensene mistet fagforeningsmessig betydning da det verken foregikk forhandlinger eller fagpolitisk påvirkning mot tilsvarende organisert motpart (Norsk Psykologforening, 2004a).

Selv om landsmøtet påla sekretariatet servicefunksjoner overfor fylkesavdelingene (Norsk Psykologforening, 1995b) ble det stadig mer uklart hva oppgavene deres egentlig var. I 2004 hadde fylkesavdelingene blitt tømt for funksjoner og sto igjen med å sørge for delegater til landsmøtet og ivareta tillitsvalgtordningen blant psykologer i kommunene (Norsk Psykologforening, 2004a).

Dagens utfordring:

Psykologforeningen baserer seg i stor grad på premisset om de som bidrar inn i Psykologforeningens arbeid henter sin legitimitet gjennom representasjon. Men Psykologforeningen har siden 1983 strevet med å lage en organisasjonsstruktur som gjør det klart for medlemmene hvem som til enhver tid representerer dem i ulike spørsmål.

Lokaldemokrati:

Psykologforeningens medlemmer har i dag tre muligheter til å bidra som premissleverandører til foreningens arbeid.

1. Den ene er gjennom lokalavdelingene (tidligere fylkesavdelingene). Opprinnelig var tanken at de skulle være et koordinerende ledd mellom det enkelte medlem/arbeidsplass og Psykologforeningen sentralt i alle typer spørsmål. Lokalavdelingenes styrer kunne potensielt vært sterke premissleverandører i foreningens interne arbeid, hvis det ikke var for det faktum at de har blitt tømt for funksjoner. De snakker ikke på vegne av psykologene i lønns- og arbeidsmarkedsspørsmål. Og etterhvert som antall utvalg nedsatt av sentralstyret har blitt flere og flere har de også i mistet rollen som medlemmenes kanal til sentralstyret i spørsmål som har å gjøre med fagpolitikk og spesialistutdanning. Den eneste funksjonen lokalavdelingene i praksis har igjen er å stille delegater og drive saksforberedelser til landsmøtet hvert tredje år.
2. En annen påvirkningskanal er tillitsvalgstrukturen. Gjennom hovedavtalen har fagforeningene partsrettigheter som gjør arbeidsgiver pliktig til å forholde seg til oss i spørsmål om lønns- og arbeidsvilkår. Ved siden av lokalavdelingene går det en separat representasjonslinje fra lokalt til sentralt nivå basert på tariffområder. I Psykologforeningen møtes representantene for disse

tariffområdene i Lønns- og arbeidsmarkedsutvalget (LAU) for å diskutere lønns- og arbeidspolitikk og gi råd til sentralstyret (privatpraktiserende har et separat utvalg). Tradisjonelt sett har tillitsvalgtapparatet kun forholdt seg til tariffrelaterte spørsmål, men har de siste årene i større og større grad også blitt premissleverandører på faglige spørsmål.

3. En tredje påvirkningskanal er utvalgene. Vi har et tjuetalls utvalg som gir råd til sentralstyret i spørsmål om fag- og utdanningsspørsmål. I motsetning til lokalavdelingene og tillitsvalgte blir ikke disse valgt «nedenfra», men oppnevnes av sentralstyret eller landsmøtet direkte.

Vi har altså en organisasjon med tre separate strukturer for å representere medlemmenes røst. Som saksforberedende organ til styret er det sekretariatets rolle å samkjøre budskapene fra de ulike påvirkningskanalene. Sekretariatet har mer eller mindre organisert seg med en avdeling for hver påvirkningskanal. Forhandlingsavdelingen sekreterer tillitsvalgsstrukturen, utdanningsavdelingen sekreterer fagutvalgene som arbeider med spesialistutdanningen og fagpolitisk avdeling sekreterer utvalgene som jobber med øvrige fagpolitiske spørsmål.

Ansvarsforholdet i politisk ledelse:

Psykologforeningen har også en politisk ledertrio hvor presidenten er supplert med to visepresidenter som har ansvar for henholdsvis lønns- og arbeidsmarkedsfeltet, og fag- og profesjonsfeltet. Opprinnelig hentet de sin legitimitet ved å være ansvarlig for arbeidet i LAU og PU. Utover dette finnes ingen autoritativ kilde som stadfester hva «ansvar for lønns- og arbeidsmarkedsfeltet» (punkt 2b), og «ansvar for fag- og profesjonsfeltet» (punkt 2c) (Norsk psykologforening, 1978) innebærer. En tolkning er at visepresidentene har det fulle og hele ansvaret for sine ansvarsområder og svarer direkte til landsmøtet. Dette vil i så fall bety at visepresidentene har det siste ordet på sine områder, noe som innebærer at vi egentlig sitter med en lønns- og arbeidsmarkedpolitikk som er adskilt fra fag- og profesjonspolitikken. En annen tolkning er at presidenten har det overordnede ansvaret at foreningens primære politikkområder utgjør en integrert og helhetlig politikk, med et særlig blikk for at man ikke utvikler separate holdninger som trekker i forskjellige retninger.

Konklusjon:

Fra 1983 til 2004 ble Psykologforeningens organisasjonsstruktur fortløpende evaluert av landsmøtet. I mange år har det vært en todelt forening hvor ett ledd jobber med lønns- og arbeidsmarkedvilkår og ett ledd har jobbet med faglige og utdanningsmessige spørsmål. Ideen om integrering og koordinering av disse på fylkesnivå har ikke lyktes. Foreningens tillitsvalgte i alle ledd rapporterer frustrasjon over tungroddet og uoversiktlige prosesser, over at lokale ledd ikke blir hørt, at tillitsvalgtes synspunkter ikke blir integrert i politikken og en bekymring for et sekretariat som legger for store føringer på foreningens arbeid. Representasjonsstrukturen fremstår som så uklar at medlemsmassen ikke vet hvem som snakker på vegne av dem inn mot sentrale ledd i ulike spørsmål. Arbeidsdelingen mellom de ulike strukturene er uklare. For eksempel opplever de tillitsvalgte at deres faglige perspektiver er vanskelige å komme fram med. Tilsvarende opplever faglige utvalg at synspunkter på organisering og finansiering av arbeidsplassene ikke blir hørt. Det er uklart hvordan man sikrer at foreningens ulike politikkområder integreres. Det er viktig at foreningen ikke utvikler separat politikk på sine tre sentrale virkeområder som ikke lar seg forene. Måten vi er organisert på i dag øker risikoen for at nettopp det skjer.

Det er behov for en ny og grundig gjennomgang av hele organisasjonsstrukturen for å sikre at medlemmenes røst blir hørt, at ansvarsforholdene for ulike politikkområder blir klarlagt og at foreningens ulike politikkområder samkjøres og utgjør en integrert og helhetlig politikk.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret iverksette en utredning av Psykologforeningens organisasjonsmodell med særlig fokus på å sikre en helhetlig og tydelig representasjonsstruktur, klare ansvarsforhold i presidentskapet samt prosesser som sikrer integrering mellom ulike politikkområder. Utredningen bør foreslå tiltak til ny organisering til neste landsmøte.

Referanser:

Norsk Psykologforening. (1981, 22. – 25. november). Referat fra landsmøtet. *Landsmøtet 1981*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1983, 21. – 23. november). Referat fra landsmøtet. *Landsmøtet 1983*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1985a, 29. november – 1. desember). Landsmøtet 1985. *Landsmøtet 1985*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1985b, 29. november – 1. desember). Referat fra landsmøtet. *Landsmøtet 1985*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1989, 28. – 30. november). *Likestilling, NPFs profesjonspolitiske holdning til psykologisk yrkesutøvelse i distriktene, NPF's organisasjonsmodell, innstillinger og høringsuttalelser*. Innlegg presentert ved Landsmøtet 1989, Geilo.

Norsk Psykologforening. (1991, 26. – 28. november). Rapport fra distriktsutvalget. NPFs organisasjonsmodell. *Landsmøtet 1991*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1993a, 30. november – 2. desember). Rapport fra organisasjonsutvalget. *Landsmøtet 1993*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1993b, 30. november – 2. desember). Referat fra Landsmøtet. *Landsmøtet 1993*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1995a, 29. november – 1. desember). Rapport fra organisasjonsutvalget. *Landsmøtet 1995*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (1995b, 29. november – 1. desember). Referat fra landsmøtet. *Landsmøtet 1995*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (2001, 28. – 30. november). Landsmøtet. *Landsmøtet 2001*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (2004a, 16. – 19. november). Organisasjonsutvalgets innstilling. *Landsmøtet 2004*: Norsk Psykologforening.

Norsk Psykologforening. (2004b, 16.-19- november). Referat fra landsmøtet 2004. *Landsmøtet 2004*: Norsk Psykologforening.

Sak 11 Begrensning av antall valgperioder i foreningens lover

./ Vedlagt: Saksnotat

Oslo lokalavdelings forslag til vedtak:

Lover for Norsk psykologforening § 4, 6. ledd, bokstav g, endres slik:

- 1) Psykologforeningens president. President kan kun gjenvelges to påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir ni år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode.
- 2) To vise-presidenter med henholdsvis ansvar for fag- og profesjonspolitikk og for lønns- og arbeidsmarkedspolitikk. Visepresidenter kan kun gjenvelges tre påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir tolv år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode.
- 3) Øvrige sentralstyremedlemmer. Sentralstyremedlemmer kan kun gjenvelges tre påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir tolv år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode
- 7) Leder, nestleder, 3 medlemmer og 2 varamedlemmer til valgkomiteen. Valgkomitéens medlemmer kan kun gjenvelges en gang, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir seks år. Ved hvert landsmøte må det sikres fornyelse og kontinuitet

Sentralstyret støtter forslaget fra Oslo lokalavdeling

Begrensning av antall valgperioder i foreningens lover

Forslag fra Oslo lokalavdeling

Osloavdelingen ønsker å fremme forslag til landsmøte om at det skal innføres en begrensning av antall valgperioder i foreningens lover.

Hordaland, Vest-Agder og Telemark med flere støtter at det blir fremmet en sak om begrensning av antall valgperioder.

Hensikten med forslaget er å sikre nyrekruttering til sentrale verv i sentralstyret og valgkomiteen. Ved å innføre begrensning av antall valgperioder vil det kunne bli mer attraktivt å engasjere seg i foreningens arbeid siden mulighetene for å få verv som gir innflytelse blir større og forutsigbarheten for nye kandidater øker.

Osloavdelingen sender med dette inn følgende fem forslag til vedtak, som føres inn i lovene på de punktene de naturlig hører hjemme:

- Vedtak XX a): "President kan kun gjenvelges to påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir ni år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode."
- Vedtak XX b): "Visepresident med ansvar for fag- og profesjonspolitikk kan kun gjenvelges tre påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir tolv år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode."
- Vedtak XX c): "Visepresident med ansvar for lønns- og arbeidsmarkedspolitikk kan kun gjenvelges tre påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir tolv år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode."
- Vedtak XX d): "Sentralstyremedlemmer kan kun gjenvelges tre påfølgende ganger, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir tolv år. Man kan velges på nytt etter å ha vært ute av funksjonen en periode."
- Vedtak XX e): "Valgkomitéens medlemmer kan kun gjenvelges en gang, slik at maksimalt antall år sammenhengende funksjonstid blir seks år. Ved hvert landsmøte må det sikres fornyelse og kontinuitet.»

Sak 12 Psykologer skal utjevne sosiale forskjeller, ikke øke dem

./ Vedlagt: Saksnotat

Vestfold lokalavdelings forslag til vedtak:

Landsmøtet ber om at det brukes ressurser på å skaffe til veie et bredere kunnskapsgrunnlag om skjevfordelte psykologtjenester og de påfølgende samfunnsmessige konsekvensene.

Psykologer skal utjevne sosiale forskjeller, ikke øke dem *Forslag fra Vestfold lokalavdeling*

Psykologer er en knapp ressurs i dagens helsemarked. Lite tyder på at kommunepsykologene er i stand til å møte behovet i den delen av befolkningen som ikke kan betale for private tjenester. Derfor må Psykologforeningen utrede de samfunnsmessige konsekvensene av at private lavterskel psykologtjenester kun er tilgjengelige for de privilegerte.

Skjevt

Helsetjenester skal være like tilgjengelige uavhengig av økonomisk bakgrunn, alder, kjønn og etnisitet (Hesledirektoratet, 2005; Norsk psykologforening, 2016). Hvis du strever psykisk og ikke kan betale for et privat tilbud, er du avhengig av at du bor i en kommune som har etablert et psykologisk lavterskeltilbud. Men du er også prisgitt behandlingseffekten fra den kortvarige hjelpen som kommunepsykologene gir. Dette er en kjent problemstilling for kommunepsykologer som jobber klinisk: Pasienter som ikke oppnår tilstrekkelig behandlingseffekt av det begrensede antallet konsultasjoner som tilbys, må vike plassen for pasienter som står på venteliste. Kommunepsykologer klarer ikke å møte befolkningens behov, og denne kapasitetsmangelen danner igjen livsgrunnlaget for privatpraktiserende psykologer uten driftstilskudd. Men deres tjenester er kun tilgjengelig for en begrenset andel av befolkningen: De betalingsdyktige. Taperne i et slikt system blir nok en gang de med knappe økonomiske ressurser. De ender opp med færre valgmuligheter som kan gi håp for å mestre psykisk strev.

Prinsipper og barrierer

En slik virkelighet harmonerer dårlig med Psykologforeningens prinsipper (2016) om at «Befolkningen skal ha lik tilgang til differensierte og likeverdige tilbud av psykologtjenester, både offentlige og private», og at «Alle grupper i befolkningen skal ha samme rett til psykiske helsetjenester, uavhengig av kjønn, alder, bosted, økonomi, språk, evnenivå, etnisitet, seksuell orientering, religionstilhørighet og oppholdsstatus.»

Hvordan økonomiske betingelser kan fungere som barriere mot tidlig behandling ville vært naturlig å adressere gjennom Psykologforeningens pågående hovedsatsningsområde «Forebygging for barn og unge». I stedet har problemstillingen ikke blitt vurdert som et problem av Psykologforeningen sentralt (Tessand, 2017).

Programforpliktet

Når Psykologforeningen er programforpliktet til å utjevne sosiale forskjeller, og man samtidig har et lavterskeltilbud som diskriminerer de med lav inntekt, krever det handling. En samfunnspolitisk forening med engasjement for de sosiale aspektene ved psykisk helse og kunnskap om viktigheten av tidlig intervensjon, bør utrede og undersøke konsekvensene av et klassesdelt psykologisk lavterskeltilbud.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber om at det brukes ressurser på å skaffe til veie et bredere kunnskapsgrunnlag om skjevfordelte psykologtjenester og de påfølgende samfunnsmessige konsekvensene.

Referanser:

- Helsedirektoratet. (2005). Gradientutfordringen. Sosial- og helsedirektoratets handlingsplan mot sosiale ulikheter i helse. Oslo: Helsedirektoratet.
- Norsk Psykologforening (2016). Norsk Psykologforenings prinsipprogram. Hentet fra <https://www.psykologforeningen.no/foreningen/vedtekter-og-retningslinjer/prinsipprogram>
- Ose, S. O., S. L. Kaspersen and C. Børve (2018). En samfunnsøkonomisk vurdering av tjenester til mennesker med lettere psykiske helseproblemer. Rapport 00201: Trondheim SINTEF
- Tessand, H.S. (2017). Psykologers innsats for sosial utjevning. Morgenbladet [Online], 30. November. Lest 02.08.19: <https://morgenbladet.no/ideer/psykologers-innsats-for-sosial-utjevning>
- Helsedirektoratet. (2005). Gradientutfordringen. Sosial- og helsedirektoratets handlingsplan mot sosiale ulikheter i helse. Oslo: Helsedirektoratet.

Sak 13 Reglementsendring pkt. 7: Vedlikehold av spesialiteten

./ Vedlagt: Saksnotat

Arne Holens forslag til vedtak:

Pkt. 7 Vedlikehold av spesialiteten endres slik:

Hvert 5. år må psykologspesialisten søke om godkjenning av vedlikeholds aktiviteter tilsvarende 96 timer for å beholde spesialistgodkjenningen. For de kliniske spesialitetene må det dokumenteres kliniske aktiviteter som psykologspesialist tilsvarende 20 % (samlet sett 1 årsverk) stilling i vedlikeholdsperioden. For de kliniske spesialitetene forutsettes at denne tiden (20%) innebærer direkte pasientkontakt. Den kan ikke bestå av inntaksarbeid, veiledning eller annen indirekte pasientrelatert aktivitet. Se for øvrig utfyllende bestemmelser for obligatorisk vedlikehold.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Spesialistreglementet pkt. 7 endres ikke

Reglementsending pkt. 7: Vedlikehold av spesialiteten

Forslag fra Arne Holen

Det er mottatt forslag fra Arne Holen til landsmøtet 2019 om å endre kravene til vedlikehold i reglementet for spesialistutdanningen.

Nåværende formulering i reglementet pkt. 7 Vedlikehold av spesialiteten

Hvert 5. år må psykologspesialisten søke om godkjenning av vedlikeholds aktiviteter tilsvarende 96 timer for å beholde spesialistgodkjenningen. Se utfyllende bestemmelser for obligatorisk vedlikehold.

Foreslås endret til:

Pkt. 7 Vedlikehold av spesialiteten

Hvert 5. år må psykologspesialisten søke om godkjenning av vedlikeholds aktiviteter tilsvarende 96 timer for å beholde spesialistgodkjenningen. **For de kliniske spesialitetene må det dokumenteres kliniske aktiviteter som psykologspesialist tilsvarende 20 % (samlet sett 1 årsverk) stilling i vedlikeholdsperioden. For de kliniske spesialitetene forutsettes at denne tiden (20%) innebærer direkte pasientkontakt. Den kan ikke bestå av inntaksarbeid, veiledning eller annen indirekte pasientrelatert aktivitet.** Se for øvrig utfyllende bestemmelser for obligatorisk vedlikehold.

Begrunnelse fra Arne Holen til sak om krav til vedlikehold av spesialiteten i klinisk psykologi

Npfs spesialistreglement, når det gjelder godkjenning av vedlikeholdsaktiviteter, ble sist endret:

Utfyllende bestemmelser for obligatorisk vedlikehold av spesialistgodkjenning.

(Vedtatt i sentralstyret 22.10.13 med ikrafttredelsesdato 1.1.2014.)

05. desember 2013 (endret 06. januar 2016)

<https://www.psykologforeningen.no/medlem/kurs-og-utdanning/spesialistutdanningen/spesialiteten-i-klinisk-psykologi-gammel-ordning/utfyllende-bestemmelser-for-obligatorisk-vedlikehold/utfyllende-bestemmelser-for-obligatorisk-vedlikehold-av-spesialistgodkjenning>»

Det er her kun krav om vedlikeholdsaktiviteter som ikke involverer direkte pasientkontakt.

Det generelle kravet er

«Av de 96 timene skal det dokumenteres deltakelse på:

- *Kongresser, konferanser, workshops, faglige seminarer og/eller kurs (minimum 50 timer)
Hvis kurset ikke er forhåndsgodkjent må det også sendes inn program.»*

I praksis betyr dette at man kan delta på noen kurs og seminarer tilsvarende 12 hele dager i løpet av fem år og opprettholde sin spesialiststatus. Det er ikke krav om at det man deltar på er spesielt relevant for den fordypningen man har valgt, kravet om relevans er omtrent som for frie spesialkurs hvilket er ganske liberalt.

Problem

Det er et problem at man kan opprettholde sin status som spesialist i klinisk psykologi uten å se en eneste pasient i løpet av fem (eller 10) år.

For å bli spesialist må man ha omfattende og variert praksis som i volum ikke kan ha en mindre stillingsstørrelse enn 50%. Dette står i sterk kontrast til kravet om ingen direkte pasientkontakt i løpet av fem år som dagens vedlikeholdskrav innebærer.

Forslag

Det bør, for å opprettholde status som spesialist i klinisk psykologi, kreves at spesialisten kan dokumentere kliniske aktiviteter tilsvarende 20% stilling gjennom hele perioden det søkes godkjenning for. Dette kan fordeles på ulike vis, men i sum slik at volumet tilsvarer ett årsverk i løpet av fem år (1/5). Kravet er i seg selv moderat, men forutsetter at denne tiden (20%) innebærer direkte pasientkontakt. Den kan ikke bestå av inntaksarbeid, veiledning eller annen indirekte pasientrelatert aktivitet.

Kommentarer fra Sentralstyret

Konsekvenser av en slik endring kan bli at psykologspesialister som bruker sin kliniske spesialistkompetanse i ikke-kliniske stillinger, eksempelvis de som innehar lederstillinger, jobber/verv i organisasjoner, direktorat, innen forskning, undervisning – eks. de som har dobbeltkompetanse og arbeider i Akademia, vil kunne miste sin spesialistgodkjenning dersom de ikke har anledning til å jobbe i minimum 20 % klinisk stilling ved siden av.

Det knyttes også en del problemstillinger til at de det gjelder fortsatt vil være autoriserte psykologer og således kvalifisert til å gå tilbake til å jobbe klinisk. Det er også en utfordring å definere hva det er som skal til for at de skal få sin spesialisttittel tilbake.

Et annet aspekt er at dette vil gripe inn i psykologspesialistenes muligheter i arbeidsmarkedet, og medføre en innskrenkning av mobilitet.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Spesialistreglementet pkt. 7 endres ikke

Sak 14 Justering av Prinsippprogrammet

Saken ettersendes etter sentralstyremøtet 17. oktober 2019

Sak 15 Prosess for valg av Hovedsatsingsområde

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Landsmøtet ber om en gjennomgang av hvordan psykologforeningens satsinger velges. Gjennomgangen legges frem for Landsmøtet 2022.

Sak 16 Valg av Psykologforeningens hovedsatsingsområde 2019 – 2022

Sentralstyrets forslag til vedtak:

- 1) *'Arbeid; påvirkningsfaktor og inkluderingsarena' skal være Psykologforeningens hovedsatsingsområde for perioden 2019-22*
eller
- 2) *'Helsefremmende oppvekst' skal være Psykologforeningens hovedsatsingsområde for perioden 2019-22*

Valg av Psykologforeningens hovedsatsingsområde 2019 – 2022

Bakgrunn

Sentralstyret (SST) har siden oktober 2018 jobbet med å forberede og forankre sitt forslag til vedtak om et nytt hovedsatsingsområde for foreningen på landsmøtet 2019. I dette arbeidet har SST lagt til grunn at et hovedsatsingsområde skal velges ut fra de samme kriterier som har vært lagt til grunn av landsmøtene i de årene vi har hatt ett satsingsområde (siden 2007). Kriteriene er:

- Det skal kunne faglig begrunnes og uttrykke Psykologforeningens politikk på et nærmere bestemt samfunnsområde der psykologer kan gi vesentlige bidrag for å løse hittil uløste oppgaver.
- Det skal gi uttelling innenfor alle de tre politikkområdene som omtales i foreningens prinsippprogram, og som gjensidig understøtter hverandre: interessepolitikk, fagpolitikk og samfunnspolitikk
- Det skal være forankret i overordnede samfunns mål slik de blant annet fremgår av FNs bærekraftsmål (god helse, mindre ulikhet, likestilling, arbeid...)
- Det skal være gjenkjennbart og motiverende for medlemmene og gi retning til sekretariatets arbeid
- Det skal vise at psykologer tar samfunnsansvar og dermed gi et positivt bidrag til profesjonens omdømme
- Det skal være samfunnsøkonomisk forsvarlig/økonomisk bærekraftig
- Det skal kunne la seg kommunisere på en forståelig og gjenkjennbar måte til et allment publikum

Innspill til hva som burde være SSTs forslag til vedtak om nytt hovedsatsingsområdet startet med en helt åpen runde på Psykologforeningens webside. Det ble så foretatt en analyse av disse for å samle likelydende forslag og stille disse opp mot nasjonale og internasjonale trender¹. Analysen avdekket 12 samlede temaområder. Disse ble presentert for sentralstyret i desember 2018. I januar 2019 valgte sentralstyret å gå videre med ytterligere analyse av 6 spesielt relevante tema². I januar 2019 ble to valgt: *'Helsefremmende oppvekst'* og *'Arbeid; påvirkningsfaktor og inkluderingsarena'*. Disse ble utredet og sendt på høring til Psykologforeningens lokallag, utvalg og interesseforeninger. Begge områdene ble lagt fram på lederkonferansen i juni 2019. Underveis i prosessen har tematikken for SSTs forslag også vært drøftet på ledersamlinger, medlemsmøter i lokalavdelinger og på andre arenaer.

¹ FNs bærekraftsmål, WHO Europas oppfølging av disse, European Mental Health Action Plan, EU-Compass for Action on Mental Health and Well-being, Regjeringens strategi for psykisk helse: Mestre hele livet (2017-2022) samt statsbudsjett for flere departement (Prop 1 S, 2018-2019).

² 1) Forebygging og folkehelse, 2) Helsefremmende oppvekst, 3) Arbeid, 4) Eldre, 5) Tilgjengelige tjenester med høy kvalitet, 6) Klinisk helsepsykologi

I sentralstyremøte i september 2019 ble det besluttet at begge forslagene til vedtak skulle fremlegges for landsmøtet fordi både *Helsefremmende oppvekst*³ og *'Arbeid; påvirkningsfaktor og inkluderingsarena'* ble vurdert å egne seg godt som hovedsatsing ut fra de kriteriene som er vektlagt.

Vurdering av områdene

Helsefremmende oppvekst

Forekomsten av psykiske plager blant ungdom ser ut til å øke og Ungdatarapporten 2018 beskriver at barn og unge som strever ofte har problemer på en rekke områder, som f.eks. rus, vold og psykisk helse. Barn og unge er i enda større grad enn voksne prisgitt de miljøene de lever i hver dag; i familien, barnehagen, på skole og fritidsarenaene. Alle krefter bør trekke sammen for å skape gode oppvekstmiljøer for barn og unge. Brukere, fagfolk og sentrale helsemyndigheter peker på behov for bedre sammenheng mellom og tjenesteutvikling innen barnevern, PPT, kommunale helse- og omsorgstjenester³ og BUP. Oppdelingen av tjenester til barn og unge reduserer mange steder kvaliteten på hjelpen de får.

Gjennom en hovedsatsning som kan omfatte både de arenaene barn og unge ferdes på samt tjenestene som skal fange opp dem som trenger det, kan vi styrke foreningens innsats for å belyse, drøfte og utforme tiltak knyttet til både samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og hvordan psykologers kompetanse kan bidra.

Forholdet mellom nåværende hovedsatsningsområde og *Helsefremmende oppvekst*

Helsefremmende oppvekst kan oppfattes som en videreføring av det hovedsatsningsområdet psykologforeningen har hatt i perioden 2016-2019: Forebygging for barn og unge. Det vil være nyttig å spille videre på det vi har oppnådd og viktige samarbeid, for eksempel med andre organisasjoner. Samtidig er det viktig å understreke at mange av de aktuelle fokusområdene innenfor *Helsefremmende oppvekst* (se nedenfor) peker i andre retninger enn nåværende hovedsatsningsområde. For eksempel tyder mange signaler⁴ på at det kan være aktuelt å fokusere mer på sårbare grupper innenfor barn- ungepopulasjonen. Dette åpner blant annet opp for en satsning på oppveksttjenestene der mange nettopp problematiserer at mangel på samhandling og felles tjenesteutvikling rammer sårbare barn og unge hardest.

Mulige fokusområder under *Helsefremmende oppvekst*

Sårbare barn og unge

Sosial ulikhet, fattigdom, kulturell marginalisering og opplevelse av utenforskap kan være til hinder for god helse, livskvalitet og mestring. Helt konkret kan en barndom preget av marginalisering øke risiko for psykiske plager, frafall fra skole, radikalisering, arbeidsuførhet og ytterligere problemutvikling. Krenkede barn blir syke voksne. Mange barn lever også med langvarige og sammensatte hjelpebehov, for eksempel knyttet til ulike

³ Dvs helsestasjon, skolehelsetjeneste, PPT, ulike psykiske helsetjenester for barn, unge og familier, habiliteringstjeneste etc

⁴ For eksempel Barneombudet: <https://www.utdanningsnytt.no/barneombudet-fagartikkel-forste-steg/barneombudet-far-de-sarbare-barna-hjelpen-de-trenger-i-barnehagen/206411>

funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom, og disse er særlig utsatt for å utvikle sekundære psykologiske plager. Barn som har søsken eller foreldre med alvorlige helseplager er også en utsatt gruppe.

Fokus på sårbare barn og unge gir også et mandat til de som jobber med voksne, for eksempel gjennom å tydeliggjøre ansvaret for å spørre om barn og legge til rette for at disse blir fanget opp, eller at veien til å hjelpe barn og unge kan være å hjelpe foreldrene, fosterforeldre m.fl.

Barnevern

Det er mange utfordringer knyttet til utvikling i barnevernet, blant annet når det gjelder ressurser, kompetanse og samhandling. Det pågår nå en målrettet innsats fra myndighetenes side, blant annet utarbeidelse av ny barnevernlov og gjennomføring av en kompetansestrategi. Psykologers kompetanse er etterspurt og behovet er stort. Samhandling mellom barnevern og øvrige tjenester (kommune og BUP) varierer men berører utviklingen av helhetlige tjenester til barn og unge fremover. Det vurderes modellforsøk med bruk av psykologer i kommunalt barnevern⁵ for å få kunnskap om hvordan barnevernet best kan nyttiggjøre seg denne kompetansen. Andelen barn og unge som mottar barnevernstiltak og har psykiske plager og lidelser er omfattende.

Fragmenterte tjenester

Det er mange årsaker til at mangel på samhandling og felles tjenesteutvikling trekkes frem som utfordringer innenfor oppveksttjenestene. Mange ulike lovverk er en slik faktor, - ville en felles oppvekstlov brutt ned barrierer? En annen barriere kan være digitale verktøy, for eksempel at det ikke er mulig å kommunisere godt mellom oppveksttjenestenes ulike journalsystemer.

Helsefremmende barnehager og skoler

I utkast til ny barnehagelov brukes begrepet 'helsefremmende barnehager' og i nye læreplaner er folkehelse og livsmestring et tverrgående tema. FNs bærekraftsmål nr 4: *Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle* trekker i første underpunkt fram at dette innebærer å ivareta hensynet til barn, personer med nedsatt funksjonsevne og kjønnsforskjeller, og sikre trygge, ikke-voldelige, inkluderende og effektive læringsomgivelser for alle. Det er mange muligheter for å videreutvikle psykologer og psykologiens bidrag inn på disse arenaene. Potensialet når det gjelder støtte og veiledning til barnehager og skoler både i individuelle saker og i systematisk styrking av for eksempel relasjonskompetanse m.m er stort, men ikke utnyttet.

Teknologisk utvikling og digital hverdag

Teknologisk utvikling er både en påvirkningsfaktor i barn og unges liv. Eksempler er sosiale mediers økte betydning i hverdagslivet, både som stressfaktor og arena for deltagelse. Vi vet ennå for lite om hvordan dette påvirker barn og unge. De som jobber med barn og unge etterspør et helse- og livskvalitetsperspektiv på utviklingen og psykologer kan bidra med

⁵ fr modellforsøk med psykologer i kommunale helsetjenester ble gjennomført i 2009-2013 som ledet frem til rekrutteringstilskudd og lovfesting

balansert kunnskap. Teknologi gir også nye plattformer og virkemidler for å nå barn og unge med kunnskap som er relevant for deres psykiske helse og livskvalitet, samt nye muligheter i arbeidet med tidlig innsats og behandling.

Interesse-, fag- og samfunnspolitisk gjennomslag

Helsefremmende oppvekst som hovedsatsningsområde kan forankres godt i nasjonale⁶ og internasjonale satsninger. Oppvekst er et bredt felt som åpner for psykologarbeid på mange ulike arenaer fordi psykologer har kunnskap som ikke alle andre har. Det er fortsatt mange udekkede behov hos barne- og ungdomspopulasjonen, det etterspørres psykologkompetanse både på de arenaene barn og unge ferdes (familie, barnehage, skole og fritid) og i mange tjenester. Her er det mange muligheter for psykologer i kommunale tjenester (f.eks PPT, barnevern og helse- og omsorgstjenestene), men også psykologer på familievernkontorer, i statlig barnevern og i BUP.

Arbeid: påvirkningsfaktor og inkluderingsarena

Arbeid bidrar til identitet, mestring, tilhørighet og mening for mange. Gode, helsefremmende arbeidsmiljø er en forutsetning for dette. Lønn og tilfredsstillende levekår er også ofte knyttet til enkeltindividets tilknytning til arbeidslivet. Struktur på dagen, sosial kontakt og en arena for å by på noe er aspekter ved arbeidstilknytning som også har betydning for menneskers psykiske helse og livskvalitet. Å ha svak tilknytning til arbeidslivet er ofte en stor belastning for enkeltpersoner og deres familier både når det gjelder levekår og livskvalitet.

I bærekraftige samfunn er store deler av den voksne befolkningen i arbeid. Det har betydning for produktivitet, konkurransekraft, skatteinntekter, trygdeytelser og utgifter til helsetjenester. At mennesker med sykdom eller andre funksjonsbegrensninger også deltar i arbeidslivet har vist seg å redusere utgifter til helsetjenester, under forutsetning av helsefremmende arbeidsmiljø. Barn som har foreldre med tilknytning til arbeidslivet, har lavere risiko for å vokse opp i fattigdom og de har foreldre som i større grad er rollemodeller for deltakelse i yrkesliv.

Flere samfunnstrender tydeliggjør behovet for en satsning på arbeid. Vi ser en innstramming i velferdskostnader og risiko for at flere faller ut av utdanning og arbeid. Digitalisering, økt automatisering og den grønne skiftet vil føre til behov for betydelige omstillinger i noen sektorer.

Mulige fokusområder under *Arbeid: påvirkningsfaktor og inkluderingsarena*

Arbeidsmiljø

Et godt psykososialt miljø er en av de viktigste faktorene i moderne arbeidsliv. Psykologisk kompetanse kan bidra vesentlig til gode, helsefremmende arbeidsmiljø, inkluderingstiltak og forebygging. Utforming av arbeidslivet både ved omstillinger og med tanke på å inkludere mennesker med ulike ressurser og utfordringer er vesentlig for å styrke arbeidsstokken. Psykologer kan bidra til menneskevennlig digitalisering.

⁶ De neste 5 årene skal Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse implementeres.

Sårbare faser

Å sikre unge menneskers vei til arbeidslivet blant annet gjennom å fokusere tilstrekkelig på overgangene mellom utdanning og arbeid er sentralt. I tillegg vil det være relevant å tematisere sammenhengen mellom arbeid og trygdeordninger, sikre fleksibilitet og å styrke samarbeid mellom NAV og helsesektoren, samt mellom arbeidsliv og tjenesteapparat.

Økt samarbeid mellom helsetjenestene og arbeids-, skole- og utdanningssektoren kan bidra til å forebygge arbeidsfravær, AAP, uføretrygd med psykiske lidelser som årsak. Innsatsen her må være tilgjengelig behandling for dem som faller ut pga psykiske lidelser (i alle ledd av tjenestene) samt ulike tiltak for å inkludere arbeidstakere med psykiske lidelser, utviklingsforstyrrelser og rusproblemer. Psykologer kan bidra med tiltaksutforming som tar høyde for de komplekse årsakene til sykemelding og frafall fra arbeidslivet.

Interesse-, fag- og samfunnspolitisk gjennomslag for *Arbeid: påvirkningsfaktor og inkluderingsarena*

Mulige fokusområder innenfor *Arbeid* er godt forankret i nasjonale og internasjonale føringer.

FNs bærekraftsmål nr 8 'Anstendig arbeid og økonomisk vekst' er ett eksempel på dette, der delmålene om å redusere andelen unge som verken er i arbeid eller under utdanning eller opplæring samt å fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere er spesielt relevante.

Det er udekkede behov hos enkeltindividet, arbeidsgivere og i storsamfunnet der psykologer på mange ulike arbeidsplasser kan bidra. Psykologkompetanse er vesentlig for at helse og arbeid ses i sammenheng. Psykologer vil kunne bidra på et bredt spekter: som behandlere innen tradisjonelle poliklinikker, helse i arbeid og somatiske avdelinger, som fagutviklere, utredere og behandlere i NAV, som bedriftsrådgivere og i lavterskeltilbud i bedriftshelsetjenester og som kunnskapsleverandører og pådrivere for helsefremmende arbeidsmiljø og god ledelse i et bredt spekter av virksomheter.

Fokusområder og perspektiver som er felles for de to temaene

Gjennom analyse og drøftinger har det kommet frem at noen perspektiver som er aktuelle og bør informere valg av fokusområder uansett hvilket hva som blir tema for hovedsatsningsområde 2019-2022. Disse tversgående perspektivene er:

- Menneskerettigheter
- Fra pasient til bruker til innbygger: et paradigmeskifte
- Redusere sosial ulikhet
- Livskvalitet som 'linse': hva skjer med vårt fokus, både i samfunnsplanleggingen og i tjenestene når vi har livskvalitet som mål?
- Interkulturell psykologi: migrasjon, inkludering, flerkulturelle barn og sosial ulikhet
- Integrering av psykisk og fysisk helse

Noen fokusområder er også aktuelle for begge tema:

Hva med de unge?

Når barn og ungdom faller utenfor i skolesystemet reduserer det mulighetene for å lykkes i arbeidslivet. Forebyggingen må starte allerede med frafall fra skole, samt bidra til god overgang mellom utdanning og arbeid. Unge mennesker med psykiske lidelser må få nødvendig hjelp for å unngå uføretrygd hvis mulig. Det å understøtte tilknytning til skole og arbeidsliv forebygger psykiske lidelser rusproblemer, kriminalitet og radikalisering.

Det gode hverdagslivet

I tillegg til behandling og forebygging, kan og bør psykologer bidra til å ha mer fokus på hva mennesker trenger for å styrke den psykiske helsen, f.eks å være aktiv, være en del av et fellesskap og ha meningsfulle aktiviteter. Følelsen av å høre til og være med er viktig på alle områder i livet og i alle aldre.

Forebygging og tidlig innsats lønner seg

Det er godt dokumentert at vi kan spare lidelse for den enkelte og samfunnskostnader i fremtiden ved å satse på barn og unge. Et lignende argument kan benyttes for psykologers bidrag innenfor arbeidslivet. På begge felt kan vi sannsynliggjøre verdiskapningen det ligger i å *både* bidra til at de arenaene befolkningen lever sine liv på er helsefremmende og at tjenestene man trenger i sårbare faser er av best mulig kvalitet.

Samlet vurdering

Både analyser og tilbakemeldinger fra organisasjonen tyder på at begge områdene egner seg godt som tema for en hovedsatsning. Med dette menes at begge områdene et godt faglig begrunnet, gir muligheter for å tydeliggjøre psykologer og psykologiens bidrag i tjeneste- og samfunnsutvikling, kan generere nye arbeidsplasser samt har politisk gjennomslagskraft jfr nasjonale og internasjonale trender og føringer.

Videre prosess

Sentralstyret som velges på Landsmøtet 2019 skal utarbeide strategi og velge fokusområder og mål for hovedsatsningsområdet. Diskusjonene på Landsmøtet er med å legge føringer på innretningen, og første forankring av retning for satsingen skjer på ledersamlingen med lokalavdelingslederne i februar 2020. Endelig strategisk plan, med mål og tiltak for satsingen kan forventes vedtatt i Sentralstyret før sommeren 2020.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

1) *'Arbeid; påvirkningsfaktor og inkluderingsarena'* skal være Psykologforeningens hovedsatsingsområde for perioden 2019-22

eller

2) *'Helsefremmende oppvekst'* skal være Psykologforeningens hovedsatsingsområde for perioden 2019-22

Sak 17 Endring av Normalvedtektene for lokalavdelingene og Endringer i Lover for Norsk psykologforening som følge av dette

./ Vedlagt: Saksnotat

Sentralstyrets forslag til vedtak:

1. Det gjøres endringer av Lover for Norsk psykologforening:

- § 11 punkt 1 siste ledd slik:
~~«Etter søknad kan styret i den lokalavdeling en etter dette har tilhørighet til, samtykke i at et medlem knyttes til en annen lokalavdeling».~~
- § 11 punkt 3 siste punktum endres slik:
~~«Styret skal sørge for at lokalavdelingen har et Forhandlingsutvalg bestående av representant(er) for styret, og eventuelt av representanter for hovedtillitsvalgte innen de ulike tariffområdene i lokalavdelingens område».~~
Styret skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte i lokalavdelingens område.
- § 4 punkt 1 endres slik:
«Landsmøtet er en representativ forsamling, og er foreningens høyeste myndighet. Medlemmene velger delegater til landsmøtet fylkesvis gjennom sin lokalavdeling med 3 delegater fast for hvert fylke hver avdeling. Studentene er delegater valgt av studentene etter § 13, samt én student i delegasjonen til Sør-Trøndelag, Hordaland og Oslo. Utover dette fordeles det overskytende antall delegater inntil totalt 100, forholdsvis etter fylkets lokalavdelingens medlemstall. Antall delegater fra fylkene avdelingene baseres på medlemstallet pr 31.12 året før. Minst 1/3 av hvert fylkes avdelings delegater må velges blant lokalavdelingens styre. Disse utpekes av styret. Delegatenes møteutgifter dekkes av Psykologforeningen. Medlemmer som ikke er studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene til styret/landsmøtet som ikke er forbeholdt studenter. Studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene som er forbeholdt studentene».
- § 4 punkt 2 slik:
«Ordinært landsmøte avholdes hvert tredje år innen utgangen av november måned etter en innkalling fra sentralstyret med et varsel på minst 18 uker. Med innkallingen skal valgkomitéens forslag til sentralstyret og faste tillitsverv vedlegges. Medlemmer som ønsker saker tatt opp på dagsorden for landsmøtet fremmer disse skriftlig gjennom sin fylkesavdeling lokalavdeling. Saker kan også fremmes gjennom sentralstyret. Saker som skal fremmes for landsmøtet må med sakspapirer være sentralstyret i hende innen 14 uker før landsmøtet og fremmes for alle medlemmer 8 uker før landsmøtet».

2. Det gjøres endringer av Normalvedtektene for lokalavdelingene:

- Overskriften i Normalvedtekter for lokalavdelinger endres slik:
«~~Normalvedtekter~~Vedtekter for lokalavdelinger».
- § 1 femte ledd slik:
«Lokalavdelingene bestemmer selv gjennom vedtak på årsmøtet eventuelle retningslinjer for avdelingens virksomhet innen rammen av ~~normal~~vedtektene».
Normalvedtektenes § 1 første ledd endres slik:~~Lokalavdelinger~~ av Norsk psykologforening er opprettet av Landsmøtet i Norsk psykologforening- jfr. § 11 [1] i Lov for Norsk psykologforening.
- § 2 andre ledd slik:
«Bosted innen lokalavdelingens region kan være utgangspunkt for avdelingstilhørighet når:
 - psykologen ikke er yrkesaktiv
 - psykologen er privatpraktiserende uten avtale
 - psykologen er selvstendig næringsdrivende
 - arbeidsstedet ligger i en annen region, men hvor eiendomsforholdet vedr. arbeidsstedet er knyttet til den region medlemmet bor
 - psykologen ønsker det. I slike tilfeller melder psykologen fra om dette til medlemsregisteret».
- § 3 tredje ledd slik:
«Lokalavdelingens styre skal:
 - Bistå medlemmene i lokalavdelingens område med å få valgt/organisert tillitsvalgtapparat på alle psykologarbeidsplasser. Der det er nødvendig kan flere lokalavdelinger samarbeide om tillitsvalgtstrukturen i innenfor tariffområder. Lokalavdelingens styre kan utpeke en tillitsvalgt på psykologarbeidsplasser dersom den vurderer at det er behov for det. Det er i slike tilfeller lokalavdelingens ansvar å melde fra om dette til arbeidsgiver.
 - Bistå det sentrale lønns- og arbeidsmarkedsarbeidet, tillitsvalgte og lokalavdelingens s-forhandlingsutvalg ved forberedelse og gjennomføring av forhandlinger.
 - Ta vare på psykologenes behov for et sosialt fellesskap med kolleger og skape et forum for faglige og profesjonspolitiske drøftinger.
 - Holde seg á jour med, og bidra til at medlemmene får anledning til å drøfte saker som sentralstyret og landsmøtet i Psykologforeningen arbeider med.
 - Drøfte saker av spesiell viktighet med medlemmene
 - Holde seg á jour med, og bidra til at medlemmene får anledning til å drøfte saker som sentralstyret og landsmøtet i Norsk psykologforening arbeider med.
 - Utrede og forberede prinsipielle sider ved Psykologforeningens politikk i forbindelse med saker som skal behandles på landsmøtet.
 - Sørge for at medlemmenes synspunkter blir fremmet overfor sentralstyret og landsmøtet».

- § 3 fjerde ledd slik:

Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer skal sørge for at ~~studentene ved psykologistudiets begynnelse blir informert om Psykologforeningen og studentmedlemskap.~~ Før studentene avslutter profesjonsstudiet i Psykologi, informeres de om Psykologforeningens politikk i forbindelse med jobbsøking og jobbstart, og forhandlinger i den fasen.

- § 4 slik:

«Årsmøtet skal holdes årlig, ~~fortrinnsvis innen 10 uker etter Psykologforeningens landsmøte og til samme tid de årene det ikke er landsmøte og bør holdes tidlig på året.~~ Innkalling skal skjef skriftlig, og med minst 8 åtte ukers varsel.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, må være styret i hende innen 3 tre uker før årsmøtet holdes.

Saklisten for årsmøtet, innstilling fra valgkomité og andre forslag på tillitsmedlemmer, sendes ut til medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Forslag til kandidater til avdelingens tillitsverv må være styret i hende senest én uke før årsmøtet.

Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- Valg av møteleder og referent
- Styrets årsmelding.
- Orientering om lokalavdelingens regnskap før det sendes sentralstyret for godkjenning.
- Lokalavdelingens budsjett.
- Saker som er reist av styret eller av lokalavdelingens medlemmer.
- Valg av leder, styre- og utvalgsmedlemmer med varamedlemmer, revisor og valgkomité.
- Prioritering av lokalavdelingens satsningsområder for styreperioden.

Saker som er fremmet på årsmøtet avgjøres med simpelt flertall. Hvert styremedlem velges separat. Dersom noen krever dette, skal valg på styremedlemmer skje skriftlig. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme ved valg av styremedlemmer».

- § 6 slik:

«Styret konstituerer seg selv, med unntak av leder som velges separat. Styret velges for to år av gangen, men slik at ca. halvparten av styremedlemmene velges hvert år. Styret består av leder, sekretær og kasserer, samt det nødvendige antall styre- og varamedlemmer til å ivareta lokalavdelingens oppgaver.

Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer, skal ha to representanter for studentene i styret.

Styret oppretter de nødvendige utvalg til å ivareta oppgaver som forhandlinger, profesjonspolitikk m.v. Styrets medlemmer fungerer fortrinnsvis som ledere av styrets utvalg. Antall utvalg og styremedlemmer avgjøres av lokalavdelingens størrelse og ressurser.

~~Styret skal sørge for at lokalavdelingen har et forhandlingsutvalg bestående av representant(er) for styret, og eventuelt av representanter for hovedtillitsvalgte innen de ulike tariffområdene i lokalavdelingens område. Styret skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte i lokalavdelingens område. Eksempler på hvordan dette gjøres er ved å holde oversikt over lokale hovedtillitsvalgte, holde møter for tillitsvalgte, dersom nødvendig bistå med gjennomføring av valg av tillitsvalgt og ved behov koordinere deltakelse på foreningens tariffkonferanser.~~

~~Styrets medlemmer fungerer fortrinnsvis som ledere av styrets utvalg. Antall utvalg og styremedlemmer avgjøres av lokalavdelingens størrelse og ressurser.~~

Styret sørger for at avdelingens funksjoner utføres i henhold til dens vedtekter, tar seg av løpende saker innenfor rammen av formålsparagrafen, og arbeider for å holde kontakt med og spre informasjon til lokalavdelingens medlemmer. Det sender årsmelding, regnskap, budsjett, organisasjonsplan og navn på tillitsmedlemmer til sentralstyret.

Styret fører protokoll fra sine møter og sørger for at det føres referat/protokoll ved forhandlinger, medlemsmøter og årsmøter. Alle referater skal innsendes til Psykologforeningen sentralt».

- § 1 tredje ledd slik:
Lokalavdelingens organer er: Styre, forhandlingsutvalg, eventuelle andre faste utvalg, valgkomité, årsmøte og medlemsmøte».
- § 7 slik:
Studentrepresentanter velges av studentmedlemmene på studiestedet.
- § 8 punkt A første ledd slik:
«Styret innkaller til det nødvendige antall medlemsmøter slik at medlemmene får anledning til å drøfte og ta stilling til sentrale fagpolitiske saker i foreningen».
- § 10 slik:
~~Endringer i lokalavdelingens vedtekter kan vedtas av årsmøtet med 2/3 flertall, når alle medlemmene er underrettet skriftlig minst 2 uker før årsmøtet. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme. Vedtektsendringen trer ikke i kraft før den er godkjent av Psykologforeningens sentralstyre.~~

Dagens normalvedtekter § 11 endres til § 10.

Endring av Normalvedtektene for lokalavdelingene og Endringer i Lover for Norsk psykologforening som følge av dette

På ledersamlingen i februar ble det foreslått av SST/AU revisjon av normalvedtekter for lokalavdelinger. Det ble nedfelt en arbeidsgruppe bestående av lederne av lokalavdelingene i Hordaland, Oslo, Vest-Agder, Nordland og Telemark. Troms skulle være med, men trakk seg. Studentpolitisk utvalg har også gitt innspill til endringer.

Det anbefales å ha utkast til reviderte normalvedtekter fra arbeidsgruppen tilgjengelig ved gjennomgang av saksnotatet. Se vedlegg. –

Normalvedtektene har eksistert i 32 år. Tanken er at lokalavdelingene skal lage egne lokale vedtekter basert på normalvedtektene. Dette er det ingen lokalavdelinger som praktiserer i dag. En forholder seg til normalvedtektene som om de var vedtekter. Arbeidsgruppen foreslår derfor å endre dette til vedtekter og mener det er i tråd med hvordan det praktiseres i dag. Tiden har vist at lokalavdelingene ikke har kjent behovet for lokale vedtekter. Blir denne endringen vedtatt, må ordlyden i Lovene for Norsk psykologforening også endres til «vedtekter».

Forslag til vedtak: Overskriften i Normalvedtekter for lokalavdelinger endres slik: «~~Normalvedtekter~~Vedtekter for lokalavdelinger».

Dersom overskriften endres, må også § 1 femte ledd endres slik: «Lokalavdelingene bestemmer selv gjennom vedtak på årsmøtet eventuelle retningslinjer for avdelingens virksomhet innen rammen av ~~normal~~vedtektene».

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 1 første ledd endres slik: ~~.....~~ Lokalavdelinger av Norsk psykologforening er opprettet av Landsmøtet i Norsk psykologforening ~~.....~~ jfr. § 11 [1] i Lover for Norsk psykologforening.

Det foreslås at psykologer som bor i en lokalavdelings område og jobber i en annen lokalavdelings område, skal få velge å tilhøre lokalavdelingen der en bor uten å måtte sende søknad til lokalavdelingen. Det mistenkes fra arbeidsgruppen at dette i dag er blitt en sovende bestemmelse og de ser ingen grunn til å skjerpe inn dagens praksis slik at lokalavdelingene skal behandle slike søknader. Dette krever også endring i Lovene for Norsk psykologforening § 11 punkt 1 siste ledd. Se nederst i dokumentet her.

Forslag til vedtak: Det tilføyes et nytt siste punkt i normalvedtektenes § 2 andre ledd slik: «Bosted innen lokalavdelingens region kan være utgangspunkt for avdelingstilhørighet når:

- psykologen ikke er yrkesaktiv
- psykologen er privatpraktiserende uten avtale
- psykologen er selvstendig næringsdrivende
- arbeidsstedet ligger i en annen region, men hvor eiendomsforholdet vedr. arbeidsstedet er knyttet til den region medlemmet bor
- psykologen ønsker det. I slike tilfeller melder psykologen fra om dette til medlemsregisteret.

Arbeidsgruppen ønsker å presisere i normalvedtektene at en av lokalavdelingens oppgaver er å

drøfte saker av spesiell viktighet med medlemmene, og ikke kun saker som er knyttet til sentralstyret og landsmøtet. I dag fremstår det i normalvedtektene som om det bare er saker som sentralstyret og landsmøtet jobber med som kan diskuteres med medlemmene.

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 3 tredje ledd endres og tilføyes slik:

«Lokalavdelingens styre skal:

- Bistå medlemmene i lokalavdelingens område med å få valgt/organisert tillitsvalgtapparat på alle psykologarbeidsplasser. Der det er nødvendig kan flere lokalavdelinger samarbeide om tillitsvalgtstrukturen i innenfor tariffområder. Lokalavdelingens styre kan utpeke en tillitsvalgt på psykologarbeidsplasser dersom den vurderer at det er behov for det. Det er i slike tilfeller lokalavdelingens ansvar å melde fra om dette til arbeidsgiver.
- Bistå det sentrale lønns- og arbeidsmarkedsarbeidet, tillitsvalgte og lokalavdelingens ~~forhandlingsutvalg~~ ved forberedelse og gjennomføring av forhandlinger.
- Ta vare på psykologenes behov for et sosialt fellesskap med kolleger og skape et forum for faglige og profesjonspolitiske drøftinger.
- Holde seg á jour med, og bidra til at medlemmene får anledning til å drøfte saker som sentralstyret og landsmøtet i Psykologforeningen arbeider med.
- ~~Drøfte saker av spesiell viktighet med medlemmene~~
- ~~Holde seg ajour med, og bidra til at medlemmene får anledning til å drøfte saker som sentralstyret og landsmøtet i Norsk psykologforening arbeider med.~~
- ~~Utrede og forberede prinsipielle sider ved Psykologforeningens politikk i forbindelse med saker som skal behandles på landsmøtet.~~
- Sørge for at medlemmenes synspunkter blir fremmet overfor sentralstyret og landsmøtet».

Arbeidsgruppen har også sett på § 3 fjerde ledd, og kommet frem til at deler av dette avsnittet kan strykes. Det understrekes imidlertid fra Arbeidsgruppen at de mener dette er et viktig punkt og arbeid. Det er etablert rutine på at SPU i samarbeid med sekretariatet i Norsk psykologforeningen ivaretar oppdraget med å informere studentene ved psykologstudiets begynnelse om Psykologforeningen og studentmedlemskap, samt informere om Psykologforeningens politikk og tariff i forbindelse med endt studiet. Arbeidsgruppen ønsker imidlertid at det fortsatt står i vedtektene at lokalavdelingene skal sørge for at studentene ved slutten av studiene skal informeres om Psykologforeningens lønnspolitikk. Dette er i dag en «sovende» bestemmelse, og sekretariat og AU må ha en rutine på å informere lokalavdelingene om at slik opplæring er gitt. Blir ikke slik beskjed gitt, må lokalavdelinger med studiested i sitt område purre på foreningens sentralt og bidra til at slik opplæring gjennomføres.

Normalvedtektenes § 3 fjerde ledd endres slik: Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer skal sørge for at ~~studentene ved psykologistudiets begynnelse blir informert om Psykologforeningen og studentmedlemskap.~~ Før studentene avslutter profesjonsstudiet i Psykologi, informeres de om Psykologforeningens politikk i forbindelse med jobbsøking og jobbstart, og forhandlinger i den fasen.

Arbeidsgruppen ønsker også å fremme forslag om å endre vedtektene i § 4 som omhandler årsmøtet. Det ønskes en formulering om at årsmøtet holdes tidlig på året ettersom dette er i samsvar med dagens praksis. Mange lokalavdelinger overholder ikke tidsfristen på ti uker som står der i dag. Det ønskes også å presisere at lokalavdelingens regnskap skal sendes sentralstyret for godkjenning, slik Lovene for norsk psykologforening § 11 punkt 6 sier. Videre fremsettes det forslag om språklige endringer.

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 4 endres slik:

«Årsmøtet skal holdes årlig, ~~fortrinnsvis innen 10 uker etter Psykologforeningens landsmøte og til~~

samme tid de årene det ikke er landsmøte og bør holdes tidlig på året. Innkalling skal skje skriftlig, og med minst 8 åtte ukers varsel.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, må være styret i hende innen 3 tre uker før årsmøtet holdes.

Saklisten for årsmøtet, innstilling fra valgkomité og andre forslag på tillitsmedlemmer, sendes ut til medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Forslag til kandidater til avdelingens tillitsverv må være styret i hende senest én uke før årsmøtet. Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- Valg av møteleder og referent
- Styrets årsmelding.
- Orientering om lokalavdelingens regnskap før det sendes sentralstyret for godkjenning.
- Lokalavdelingens budsjett.
- Saker som er reist av styret eller av lokalavdelingens medlemmer.
- Valg av leder, styre- og utvalgsmedlemmer med varamedlemmer, revisor og valgkomité.
- Prioritering av lokalavdelingens satsningsområder for styreperioden.

Saker som er fremmet på årsmøtet avgjøres med simpelt flertall. Hvert styremedlem velges separat. Dersom noen krever dette, skal valg på styremedlemmer skje skriftlig. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme ved valg av styremedlemmer».

Arbeidsgruppen ønsker også å fremme forslag om ny formulering i § 6. Det er laget et forslag hvor dagens formulering om forhandlingsutvalg er tatt bort. Ny formulering handler om hvordan lokalavdelingen skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte, i tillegg til at det er lagt inn noen eksempler på hva vi legger i det. Dette er et punkt det var ulike meninger om på lederkonferansen. Forslaget innebærer også at ordlyden «forhandlingsutvalg» i normalvedtektenes § 1 tredje ledd må strykes. Bli endringen vedtatt, fordrer dette også endring i Lovene for Norsk psykologforening § 11 punkt 3 siste punktum. Se nederst i dokumentet.

Arbeidsgruppen ønsker, i tråd med studentpolitisk utvalg sine synspunkter, å fremme forslag om å tilføye i § 6 andre ledd at det skal være to studentrepresentanter i lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer, og at disse velges av studentmedlemmene på studiestedet.

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 6 endres slik:

«Styret konstituerer seg selv, med unntak av leder som velges separat. Styret velges for to år av gangen, men slik at ca. halvparten av styremedlemmene velges hvert år. Styret består av leder, sekretær og kasserer, samt det nødvendige antall styre- og varamedlemmer til å ivareta lokalavdelingens oppgaver.

Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer, skal ha to representanter for studentene i styret.

Styret oppretter de nødvendige utvalg til å ivareta oppgaver som forhandlinger, profesjonspolitikk m.v. Styrets medlemmer fungerer fortrinnsvis som ledere av styrets utvalg. Antall utvalg og styremedlemmer avgjøres av lokalavdelingens størrelse og ressurser.

Styret skal sørge for at lokalavdelingen har et forhandlingsutvalg bestående av representant(er) for styret, og eventuelt av representanter for hovedtillitsvalgte innen de ulike tariffområdene i lokalavdelingens område. Styret skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte i lokalavdelingens

område. Eksempler på hvordan dette gjøres er ved å holde oversikt over lokale hovedtillitsvalgte, holde møter for tillitsvalgte, dersom nødvendig bistå med gjennomføring av valg av tillitsvalgt og ved behov koordinere deltakelse på foreningens tariffkonferanser.

Styrets medlemmer fungerer fortrinnsvis som ledere av styrets utvalg. Antall utvalg og styremedlemmer avgjøres av lokalavdelingens størrelse og ressurser.

Styret sørger for at avdelingens funksjoner utføres i henhold til dens vedtekter, tar seg av løpende saker innenfor rammen av formålsparagrafen, og arbeider for å holde kontakt med og spre informasjon til lokalavdelingens medlemmer. Det sender årsmelding, regnskap, budsjett, organisasjonsplan og navn på tillitsmedlemmer til sentralstyret.

Styret fører protokoll fra sine møter og sørger for at det føres referat/protokoll ved forhandlinger, medlemsmøter og årsmøter. Alle referater skal innsendes til Psykologforeningen sentralt».

Dersom dette vedtas, må normalvedtektenes § 1 tredje ledd endres slik:

Forslag til vedtak: Lokalavdelingens organer er: Styre, forhandlingsutvalg, eventuelle andre faste utvalg, valgkomité, årsmøte og medlemsmøte».

Etter innspill fra SPU og basert på bestående praksis, forslås følgende endring knyttet til valg av studentrepresentanter:

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 7 tilføyes et siste ledd slik:
Studentrepresentanter velges av studentmedlemmene på studiestedet.

Arbeidsgruppen ønsker også å foreta endring i § 8 punkt A første ledd ved å stryke ordlyden «fagpolitiske», da det virker avgrensende for hva en kan drøfte på møtene.

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 8 punkt A første ledd endres slik:
«Styret innkaller til det nødvendige antall medlemsmøter slik at medlemmene får anledning til å drøfte og ta stilling til sentrale fagpolitiske saker i foreningen».

Arbeidsgruppen har også ønsket å stryke § 10 knyttet til muligheten for vedtektsendringer ettersom det nå er vedtekter og ikke lenger normalvedtekter som kan fravikes. Det innebærer at dagens § 11 må endres til § 10, ingen innholdsmessige endringer må til i så måte.

Forslag til vedtak: Normalvedtektenes § 10 styrkes slik:
Endringer i lokalavdelingens vedtekter kan vedtas av årsmøtet med 2/3 flertall, når alle medlemmene er underrettet skriftlig minst 2 uker før årsmøtet. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme. Vedtektsendringen trer ikke i kraft før den er godkjent av Psykologforeningens sentralstyre.

Dagens normalvedtekter § 11 endres til § 10 om forslaget blir vedtatt.

Endringer i Lover for Norsk psykologforening som følge av endringer i Normalvedtektene:

De to første forslagene til vedtak under er naturlige endringer når normalvedtektene endres, slik at de blir i samsvar.

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 11 punkt 1 siste ledd strykes:
«Etter søknad kan styret i den lokalavdelingen etter dette har tilhørighet

til, samtykke i at et medlem knyttes til en annen lokalavdeling».

Lover for Norsk psykologforening § 11 punkt 3 siste punktum endres slik:

«Styret skal sørge for at lokalavdelingen har et Forhandlingsutvalg bestående av representant(er) for styret, og eventuelt av representanter for hovedtillitsvalgte innen de ulike tariffområdene i lokalavdelingens område». Styret skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte i lokalavdelingens område.

I lover for Norsk psykologforening § 4 punkt 2 fremkommer det at medlemmer som ønsker saker tatt opp på dagsorden for landsmøtet fremmer disse skriftlig gjennom sin fylkesavdeling. Dette henger igjen fra gammelt av da lokalavdeling het fylkesavdeling. Ordlyden bør derfor endres til «fylkesavdeling».

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 4 punkt 2 endres slik:

«Ordinært landsmøte avholdes hvert tredje år innen utgangen av november måned etter en innkalling fra sentralstyret med et varsel på minst 18 uker. Med innkallingen skal valgkomitéens forslag til sentralstyret og faste tillitsverv vedlegges. Medlemmer som ønsker saker tatt opp på dagsorden for landsmøtet fremmer disse skriftlig gjennom sin fylkesavdeling lokalavdeling. Saker kan også fremmes gjennom sentralstyret. Saker som skal fremmes for landsmøtet må med sakspapirer være sentralstyret i hende innen 14 uker før landsmøtet og fremmes for alle medlemmer 8 uker før landsmøtet».

Lover for Norsk psykologforening § 4 punkt 1 bør nå også endres. Ordlyden «fylke» samsvarer ikke lenger med virkeligheten, da dette benevnes «lokalavdeling».

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 4 punkt 1 endres slik:

«Landsmøtet er en representativ forsamling, og er foreningens høyeste myndighet. Medlemmene velger delegater til landsmøtet fylkesvis gjennom sin lokalavdeling med 3 delegater fast for hvert fylke hver avdeling. Studentene er delegater valgt av studentene etter § 13, samt én student i delegasjonen til Sør-Trøndelag, Hordaland og Oslo. Utover dette fordeles det overskytende antall delegater inntil totalt 100, forholdsvis etter fylkets lokalavdelingens medlemstall. Antall delegater fra fylkene avdelingene baseres på medlemstallet pr 31.12 året før. Minst 1/3 av hvert fylkes avdelings delegater må velges blant lokalavdelingens styrer. Disse utpekes av styret. Delegatenes møteutgifter dekkes av Psykologforeningen. Medlemmer som ikke er studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene til styret/landsmøtet som ikke er forbeholdt studenter. Studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene som er forbeholdt studentene».

Vedtakter for lokalavdelinger

Vedtatt november 1987 med endringer 1989, 1995, 2004, 2013 og 2016.

§ 1. Organisasjon

Lokalavdelinger av Norsk psykologforening er opprettet av Landsmøtet i Norsk psykologforening jfr. § 11 [1] i Lov for Norsk psykologforening.

Lokalavdelingen er Psykologforeningens lokale organisasjonsledd. Den samordner Psykologforeningens foreningsaktivitet og ivaretar medlemmenes medbestemmelse i foreningen gjennom valg av delegater til Landsmøtet, og ved at den er høringsinstans i forbindelse med utredninger, landsmøteforberedelser m.v.

Lokalavdelingens organer er: Styre, eventuelle andre faste utvalg, valgkomité, årsmøte og medlemsmøte.⁷

Lokalavdelingen bestemmer selv gjennom vedtak på årsmøtet en organisasjonsplan hvor det fremgår hvilke faste utvalg styret skal ha og hvilke funksjoner som er tillagt det enkelte utvalg.

Lokalavdelingen bestemmer selv gjennom vedtak på årsmøtet eventuelle retningslinjer for avdelingens virksomhet innen rammen av vedtektene.

Lokalavdelingen arbeider selvstendig i saker som gjelder lokale forhold innen rammen av de vedtak som er fattet av Psykologforeningens landsmøte og sentralstyret. Sentralstyret skal holdes orientert om avdelingens virksomhet. Lokalavdelingen kan opptre utad på vegne av Psykologforeningen i lokale saker.

§ 2. Medlemskap

Alle medlemmer av Psykologforeningen som har sitt virke i lokalavdelingens region er automatisk medlem av avdelingen.

Bosted innen lokalavdelingens region kan være utgangspunkt for avdelingstilhørighet når:

- *psykologen ikke er yrkesaktiv*
- *psykologen er privatpraktiserende uten avtale*
- *psykologen er selvstendig næringsdrivende*
- *arbeidsstedet ligger i en annen region, men hvor eiendomsforholdet vedr. arbeidsstedet er knyttet til den region medlemmet bor*
- *psykologen ønsker det. I slike tilfeller melder psykologen fra om dette til medlemsregisteret⁸*

§ 3. Formål og oppgaver.

Lokalavdelingen innretter sitt arbeid i henhold til § 11 i Psykologforeningens lover. Lokalavdelingene utarbeider prioritert handlingsprogram på basis av Psykologforeningens formålsparagraf, prinsippprogram, handlingsprogram og sentralstyrets virksomhetsplan.

Lokalavdelingens formål og oppgaver er knyttet til ivaretagelse av medlemmenes arbeidstakerinteresser, anvendelsen av psykologisk fagkunnskap, medlemmenes faglige

⁷ Fjerne Forhandlingsutvalg siden den er tatt bort senere i teksten

⁸ Krever lovendring

utvikling og profesjonelle bevissthet og medlemsdemokratiet i foreningen.

Lokalavdelingens styre skal:

- Bistå medlemmene i lokalavdelingens område med å få valgt/organisert tillitsvalgtapparat på alle psykologarbeidsplasser. Der det er nødvendig kan flere lokalavdelinger samarbeide om tillitsvalgtstrukturen innenfor tariffområder. Lokalavdelingens styre kan utpeke en tillitsvalgt på psykologarbeidsplasser dersom den vurderer at det er behov for det. Det er i slike tilfeller lokalavdelingens ansvar å melde fra om dette til arbeidsgiver.
- Bistå det sentrale lønns- og arbeidsmarkedsarbeidet, tillitsvalgte og lokalavdelingen ved forberedelse og gjennomføring av forhandlinger.
- Ta vare på psykologenes behov for et sosialt fellesskap med kolleger og skape et forum for faglige og profesjonspolitiske drøftinger.
- Holde seg à jour med, og bidra til at medlemmene får anledning til å drøfte saker som sentralstyret og landsmøtet i Psykologforeningen arbeider med.
- Drøfte saker av spesiell viktighet med medlemmene⁹
- Sørge for at medlemmenes synspunkter blir fremmet overfor sentralstyret og landsmøtet
- Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer skal - før studentene avslutter profesjonsstudiet i Psykologi - sørge for at de informeres om Psykologforeningens politikk i forbindelse med jobbsøking og jobbstart, og forhandlinger i den fasen.

§ 4. Årsmøtet.

Årsmøtet skal holdes årlig og bør holdes tidlig på året.¹⁰ Innkalling skal skje skriftlig, og med minst åtte ukers varsel.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, må være styret i hende innen tre uker før årsmøtet holdes.

Saklisten for årsmøtet, innstilling fra valgkomité og andre forslag på tillitsmedlemmer, sendes ut til medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Forslag til kandidater til avdelingens tillitsverv må være styret i hende senest én uke før årsmøtet.

Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- Valg av møteleder og referent.
- Styrets årsmelding.
- Orientering om lokalavdelingens regnskap før det sendes sentralstyret for godkjenning.
- Lokalavdelingens budsjett.
- Saker som er reist av styret eller av lokalavdelingens medlemmer.
- Valg av leder, styre- og utvalgsmedlemmer med varamedlemmer, revisor og valgkomité.
- Prioritering av lokalavdelingens satsningsområder for styreperioden.

Saker som er fremmet på årsmøtet avgjøres med simpelt flertall. Hvert styremedlem velges separat. Dersom noen krever dette, skal valg på styremedlemmer skje skriftlig. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme ved valg av styremedlemmer.

§ 5 Stemmereglene på årsmøte og medlemsmøter

⁹ Er ment som en presisering av at lokalavdelingen kan drøfte saker som ikke nødvendigvis er knyttet til sentralstyret eller landsmøtet

¹⁰ Er en oppmykning fra dagens formulering om at det skal holdes ti uker etter landsmøtet.

Medlemmer som ikke er studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene til styret / landsmøtet som ikke er forbeholdt studenter.

Studentmedlemmer har stemmerett ved valg av representantene som er forbeholdt studentene.

I øvrige saker har alle medlemmer stemmerett.

§ 6. Styret.

Styret konstituerer seg selv, med unntak av leder som velges separat. Styret velges for to år av gangen, men slik at ca. halvparten av styremedlemmene velges hvert år. Styret består av leder, sekretær og kasserer, samt det nødvendige antall styre- og varamedlemmer til å ivareta lokalavdelingens oppgaver.

Lokalavdelinger med universitet som utdanner psykologer, skal ha to representanter for studentene i styret.

Styret oppretter de nødvendige utvalg til å ivareta oppgaver som forhandlinger, profesjonspolitikken m.v. Styrets medlemmer fungerer fortrinnsvis som ledere av styrets utvalg. Antall utvalg og styremedlemmer avgjøres av lokalavdelingens størrelse og ressurser.

Styret skal koordinere samarbeidet mellom tillitsvalgte i lokalavdelingens område. Eksempler på hvordan dette gjøres er ved å holde oversikt over lokale hovedtillitsvalgte, holde møter for tillitsvalgte, dersom nødvendig bistå med gjennomføring av valg av tillitsvalgt og ved behov koordinere deltakelse på foreningens tariffkonferanser.¹¹

Styret sørger for at avdelingens funksjoner utføres i henhold til dens vedtekter, tar seg av løpende saker innenfor rammen av formålsparagrafen, og arbeider for å holde kontakt med og spre informasjon til lokalavdelingens medlemmer. Det sender årsmelding, regnskap, budsjett, organisasjonsplan og navn på tillitsmedlemmer til sentralstyret.

Styret fører protokoll fra sine møter og sørger for at det føres referat/protokoll ved forhandlinger, medlemsmøter og årsmøter. Alle referater skal innsendes til Psykologforeningen sentralt.

§ 7. Valgkomitéen.

Valgkomitéen følger de tidsfrister og prosedyrer som er angitt i § 4 og § 8.

Komitéen velger selv en leder som koordinerer arbeidet og ivaretar kontakten med avdelingens styre.

Komitéen skal arbeide aktivt med å fremskaffe kandidater til de nevnte verv.

Studentrepresentanter velges av studentmedlemmene på studiestedet.

§ 8. Medlemsmøter.

A. Ordinære medlemsmøter.

Styret innkaller til det nødvendige antall medlemsmøter slik at medlemmene får anledning til å drøfte og ta stilling til sentrale saker¹² i foreningen.

Vedtaket fattes med simpelt flertall, og uttrykker da lokalavdelingens standpunkt i de saker som er behandlet. Vedtak kan bare fattes i saker som er nevnt i møteinnkallingen med unntak av resolusjonsforslag som kan fremlegges ved møtets begynnelse.

B. Behandling av landsmøtesaker.

¹¹ Erstatte Forhandlingsutvalget og her må det også gjøres en lovendring

¹² Har tatt bort fagpolitiske fordi det virket avgrensende for hva en kan drøfte på møtene

Før Psykologforeningens landsmøte og etter at saklisten for landsmøtet foreligger, skal det holdes ett eller flere medlemsmøter slik at medlemmene kan drøfte og eventuelt ta stilling til de saker som skal behandles på landsmøtet. Siste medlemsmøte før landsmøtet innkalles med minst 4 ukers varsel.

I innkallingen inviteres medlemmene til å sende inn sine forslag til landsmøtedelegater.

Medlemsmøtets vedtak ved behandling av landsmøtesaker er retningsgivende for landsmøtedelegatene.

Den enkelte delegat kan reservere seg mot medlemsmøtets vedtak ved behandling av landsmøtesaker. Det forutsettes at reservasjonen er protokollført ved medlemsmøtets behandling av saken og at medlemsmøtet er kjent med reservasjonen når delegatene skal velges.

Eventuelle forslag til endringer i tidligere vedtak i forbindelse med behandling av landsmøtesaker, må fremmes skriftlig i innkallingen til nytt medlemsmøte.

§ 9. Valg av delegater til landsmøtet.

En valgkomité oppnevnt på lokalavdelingens årsmøte, fremmer forslag på delegater til landsmøtet. Valgkomitéens innstilling, samt en oversikt over forslag til delegater innsendt av medlemmene, sendes ut til medlemmene senest 2 uker før medlemsmøtet hvor valget skal foregå.

Delegatene velges av lokalavdelingens medlemmer på siste medlemsmøte før landsmøtet og etter at landsmøtesakene er drøftet og aktuelle vedtak fattet. Alle foreslåtte kandidater er valgbare. Valget skal skje skriftlig dersom en av deltagerne på medlemsmøtet krever det. Det er anledning til å avgi skriftlig forhåndsstemme.

§ 10. Avdelingens oppløsning.

Lokalavdelingen kan oppløses av landsmøtet i Psykologforeningen.

[1] § 12 i lovene på landsmøtetidspunktet, men grunnet andre lovendringer foretatt av landsmøtet blir denne § 11. Det samme gjelder henvisningen i § 3.

Sak 18 Å jour-føring av lover for Norsk Psykologforening

./ Vedlagt: Saksnotat

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Det gjøres endringer i Lover for Norsk psykologforening:

- § 2 punkt 6 og § 14 andre ledd andre punktum 2 slik: ~~Ved gjeninnmelding må kontingent betales for minimum ett år~~
- § 11 punkt 5 slik: Lokalavdelingene kan ~~ikke~~ representere Psykologforeningen utad i lokale saker. ~~og kan Lokalavdelingen kan~~ ikke pådra Psykologforeningen økonomisk ansvar.
- § 5 punkt 3 slik: Sentralstyret representerer foreningen utad, if dog § 11 punkt 5.
- § 2 punkt 2 slik: «Den som har fått autorisasjon eller lisens som psykolog etter Lov om Helsepersonell av ~~16. juni 2000~~ 2. juli 1999 nr 64. kan opptas som medlem. Den som ikke lenger er autorisert pga alder, sykdom eller uførhet kan beholde sitt medlemskap.

À jour-føring av Lover for Norsk psykologforening

SST fremmer følgende lovendringssaker til Landsmøtet 2019:

1. GDPR/Personvern
2. Rette opp feil fra Landsmøtet 2016 – lokalavdelingens mulighet til å opptre utad på vegne av Psykologforeningen i lokale saker
3. Formalitetsfeil i § 2

Sak nr 1 – følgene av ny personvernlovgivning (GDPR)

Lover for Norsk psykologforening § 2 punkt 6 og § 14 andre ledd andre punktum lyder i dag slik: «Ved gjeninnmelding må kontingent betales for minimum ett år»

Det følger av den nye personopplysningsloven (GDPR) at lagring av personopplysninger skal begrenses til det som er nødvendig for å oppnå formålet med lagringen og at den enkelt har rett til å få sine personopplysninger slettet. Formuleringen slik den står i våre lover i dag kan medføre at en som melder seg ut i 2018 og inn igjen i 2038 må betale kontingent for et helt år før vedkommende kan forlate foreningen. En slik praksis forutsetter at foreningen ikke sletter opplysninger om psykologer som velger å melde seg ut, og heller ikke gjør en vurdering av nødvendigheten av videre lagring av disse opplysningene. Dette er strid med personvernlovgivningen. Norsk psykologforening kan ikke ha regler som strider mot norsk lov, og en slik regel uansett ikke kunne håndheves.

Bakgrunnen for at vi har denne reglen i § 2 punkt 6 og § 14 er å unngå at psykologer bare er medlem for å få rabatterte priser på kurs, og melder seg ut igjen når kurset er gjennomført. En annen side ved dette er de som havner i personalsaker og melder seg inn når de holder på å miste jobben.

Bestemmelsene i § 2 punkt 6 og § 14 praktiseres ikke dag. Videre kan en slik bestemmelse øke terskelen for å melde seg inn i foreningen igjen og det er ikke i tråd med det vedtatte Medlemsprosjektet. At medlemmer kun melder seg inn for å ta kurs eller få bistand, avhjelpes uansett ved regelen i lovene § 15 om at utmelding skjer med tre måneders varsel.

I de situasjonene at det aktuelle medlemmet som melder seg ut skylder foreningen penger, har vi lovlig behandlingsgrunnlag for å oppbevare opplysninger om dette.

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 2 punkt 6 og § 14 andre ledd andre punktum strykes.

Sak nr 2 – Rette opp feil fra Landsmøtet 2016 – Lokalavdelingens mulighet til å opptre utad på vegne av foreningen i lokale saker

Lover for Norsk psykologforening § 11 punkt 5 lyder i dag slik: «Lokalavdelingene kan ikke representere Psykologforeningen utad, og kan ikke pådra Psykologforeningen økonomisk ansvar»

På landsmøtet i 2016 ble Normalvedtektene for lokalavdelingene endret slik at lokalavdelingene kan opptre på vegne av foreningen i lokale saker. Før Landsmøtet 2016 forutsatte dette fullmakt fra SST.

Nåværende normalvedtekter for lokalavdelingene § 1 siste ledd lyder slik: «Lokalavdelingen arbeider selvstendig i saker som gjelder lokale forhold innen rammen av de vedtak som er fattet av Psykologforeningens landsmøte og sentralstyret. Sentralstyret skal holdes orientert om avdelingens virksomhet. Lokalavdelingen kan opptre utad på vegne av Psykologforeningen i lokale saker»

Bakgrunnen for endringen var at den tidligere formuleringer innebar en lite hensiktsmessig måte å fordele arbeidet mellom sentralstyret og lokalavdelingene på. I mange tilfeller er det uansett lokalavdelingene som har mest kunnskap om en sak og de bør da få kunne uttale seg til media i denne sammenheng. Dette bør de kunne gjøre uten å be om slik fullmakt fra Sentralstyret først. Det minnes her om at lokalavdelingene uansett må holde seg innenfor «rammen av de vedtak som er fattet av Psykologforeningens landsmøte og sentralstyre», jf. Normalvedtektene § 1 sjetten ledd første punktum.

I forberedelsene til landsmøtet 2016 falt tilsvarende endring i lover for Norsk psykologforening ut. For at det skal være samsvar mellom lovene og vedtektene for lokalavdelingene, må Lover for Norsk psykologforening § 11 punkt 5 endres. Det må også henvises til § 11 punkt 5 i § 5 punkt 3 som sier at « Sentralstyret representerer foreningen utad».

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 11 punkt 5 endres slik: «Lokalavdelingene kan ~~ikke~~ representere Psykologforeningen utad i lokale saker. ~~og kan Lokalavdelingen kan~~ ikke pådra Psykologforeningen økonomisk ansvar.

Lover for Norsk psykologforening § 5 punkt 3 endres slik: Sentralstyret representerer foreningen utad, jf dog § 11 punkt 5.

Sak nr 3 - Formalitetsfeil i § 2

Ved gjennomgang av lover for Norsk psykologforening er det funnet en formalitetsfeil i lovens § 2 punkt 2. Her vises det i dag til Lov om Helsepersonell av 16.juni 2000. Dato for loven er feil. Det fremsettes derfor endring på dette punkt. Punktet innebærer ingen innholdsmessige endringer.

Forslag til vedtak: Lover for Norsk psykologforening § 2 punkt 2 endres slik:

«Den som har fått autorisasjon eller lisens som psykolog etter Lov om Helsepersonell av ~~16. juni 2000~~ [2. juli 1999 nr 64](#), kan opptas som medlem. Den som ikke lenger er autorisert pga alder, sykdom eller uførhet kan beholde sitt medlemskap».

Sak 19 Reglement for FER og AFEK og oppdrag til neste landsmøteperiode

./ Vedlagt: Saksnotat

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Denne saken inneholder fire forslag til vedtak:

- 1: Endring av Reglement for FER og AFEK
 - 1a) Henvisning til EPNP punkt 2.1.1
 - 1b) Virkeområde punkt 2.1.3
 - 1c) Likelydende vedtak FER og AFEK punkt 5
- 2: Oppdrag til SST og FER til neste landsmøteperiode

Endring i reglementets punkt 2.1.1:

Forslag 1a) til vedtak:

Fagetisk råd bistår og gir råd til medlemmer, foreningens styre, øvrige foreningsorganer og klienter/pasienter i fagetiske spørsmål [med grunnlag i Etsiske prinsipper for nordiske psykologer som lyder slik:](#)

<https://www.psykologforeningen.no/foreningen/vedtekter-og-retningslinjer/etsiske-prinsipper-for-nordiske-psykologer>

Endring i reglementets punkt 2.1.3:

Forslag 1b) til vedtak:

Fagetisk råd behandler klager som vedrører medlemmers fagetikk, i forbindelse med deres yrkesutøvelse som psykolog. Rådet kan også behandle klager hvor psykologer i annen sammenheng opptrer i strid med god psykologiskikk som beskrevet i forordet til Etsiske prinsipper for nordiske psykologer:

De fagetiske prinsippene regulerer psykologers faglige virksomhet, som er definert som enhver situasjon der psykologen utøver yrkesmessig virksomhet i relasjon til individ, gruppe eller organisasjon.

De fagetiske prinsippene etterleves også i yrkesmessige situasjoner hvis innhold ikke umiddelbart kan karakteriseres som psykologisk faglig virksomhet, men som utøves av psykologer og bygger på ferdigheter oppnådd gjennom psykologutdannelsen

Når Fagetisk råd finner det nødvendig, skal det ta opp saker på eget initiativ.

Endring i reglementets punkt 5 om vedtak:

Forslag 1c) til vedtak:

5.1 Fagetisk råd

5.1.1 Fagetisk råd skal fatte ett av følgende vedtak:

5.1.1.1 Klagen avvises pga formalfeil, jf reglementets pkt 4.1.2.

5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. ~~Innklaget psykolog-gis kollegial-veiledning.~~

5.2 Ankeutvalget

5.2.1 Ankeutvalget skal fatte ett av følgende vedtak:

5.2.1.1 Anken avvises pga formalfeil, jf reglementets pkt 4.2.2

5.2.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

5.2.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

~~5.2.1.4 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog-gis kollegial-veiledning~~

2) Forslag til vedtak: Landsmøtet gir SST og Fagetisk råd i oppgave i felleskap å gjennomgå Reglementet for FER og AFEK. Gjennomgangen skal særlig fokusere på FERs rolle og mandat for å ytterligere øke den fagetiske refleksjonen og læringen, samt levendegjøring av fagetikken. Saken legges frem for Landsmøtet i 2022.

Reglement for FER og AFEK og oppdrag til neste Landsmøteperiode

Denne saken inneholder fire forslag til vedtak:

- 1: Endring av Reglement for FER og AFEK
 - 1a) Henvisning til EPNP punkt 2.1.1
 - 1b) Virkeområde punkt 2.1.3
 - 1c) Likelydende vedtak FER og AFEK punkt 5

2: Oppdrag til SST og FER til neste landsmøteperiode

Bakgrunn for sak 1a) Henvisning til EPNP punkt 2.1.1

I Etske prinsippet for nordiske psykologer står det følgende:

*III.3 Grunnlag for behandling av klager på psykologer:
Prinsippene er et grunnlag for å ta stilling til klager på psykologer*

FER og AFEK avgjør sakene ut fra Etske prinsipper for nordiske psykologer, men disse er det ikke referert til i reglementet utover i punkt 4.1.6 som lyder slik: «Fagetisk råd skal informere klageren om saksbehandlingsregler, etiske prinsipper for nordiske psykologer og at vedtak av fagetisk råd kan ankes til ankeutvalget». Sentralstyret anser det som hensiktsmessig at reglementet for FER/AFEK også inneholder EPNP slik at alt er samlet på et sted og fremmer derfor følgende forslag til vedtak:

Endring i reglementets punkt 2.1.1:

Forslag 1a) til vedtak:

Fagetisk råd bistår og gir råd til medlemmer, foreningens styre, øvrige foreningsorganer og klienter/pasienter i fagetiske spørsmål [med grunnlag i Etske prinsipper for nordiske psykologer som lyder slik:](#)

[Her legges hyperlink til EPNP](#)

Bakgrunn for sak 1b) Virkeområde punkt 2.1.3

Bakgrunnen for denne saken var at Sentralstyret registrerte at det er enighet mellom Fagetisk råd og Sentralstyret om at FERs virkeområde ikke er ubegrenset, men ikke nødvendigvis om hvordan en eventuell begrensning bør reguleres. Derfor ble dette tatt opp til diskusjon på Lederkonferansen 2019. Det var en klar enighet blant deltagerne på Lederkonferansen om at saken burde sendes til Landsmøtet 2019. Et klart flertall blant deltagerne uttrykte at det særlig er uttrykket «psykologskikk» i Reglementet for FER og AFEK punkt 2.1.3 som er problematisk.

Fagetikken og dens grenser er ikke statisk og det pågår en kontinuerlig dialog i og med profesjonen om hvor grensen går for når en psykolog ikke omfattes av de fagetiske retningslinjene.

AU tok høsten 2017 initiativ overfor Fagetisk råd om å foreta en drøfting av grenseoppgangene for virkeområdet ved klager, slik at dette kunne bli gjenstand for debatt og dialog i profesjonen.

Sentralstyret har senere drøftet mulige grenseoppganger for fagetiske retningslinjers virkeområde. Diskusjonen tok utgangspunkt i reglementets punkt 2.1.3:

Fagetisk råd behandler klager som vedrører medlemmers fagetikk i forbindelse med deres yrkesutøvelse som psykolog.

Rådet kan også behandle klager hvor psykologer i annen sammenheng opptrer i strid med god psykologskikk.

Dagens formulering sikrer ikke forutsigbarhet omkring hva FER kan mene noe om når man melder seg inn. Etter gjennomgangen og diskusjonen på Lederkonferansen i juni 2019, ble AU og FER/AFEK enige om å ha et felles møte 10. september 2019. I møtet ble det enighet om at foreningen uansett er bundet av EPNP slik at gjeldende virkeområdebestemmelse bør erstattes av EPNPs mer presise virkeområde. Dette sikrer bedre forutsigbarhet for medlemmene, mer klarhet om hvilke saker FER kan åpne og at vi er i overensstemmelse med EPNP.

Endring i reglementets punkt 2.1.3:

Forslag 1b) til vedtak:

Fagetisk råd behandler klager som vedrører medlemmers fagetikk ~~i forbindelse med deres yrkesutøvelse som psykolog. Rådet kan også behandle klager hvor psykologer i annen sammenheng opptrer i strid med god psykologskikk som beskrevet i forordet til Etske prinsipper for nordiske psykologer:~~

De fagetiske prinsippene regulerer psykologers faglige virksomhet, som er definert som enhver situasjon der psykologen utøver yrkesmessig virksomhet i relasjon til individ, gruppe eller organisasjon.

De fagetiske prinsippene etterleves også i yrkesmessige situasjoner hvis innhold ikke umiddelbart kan karakteriseres som psykologisk faglig virksomhet, men som utøves av psykologer og bygger på ferdigheter oppnådd gjennom psykologutdannelsen

Når Fagetisk råd finner det nødvendig, skal det ta opp saker på eget initiativ.

Bakgrunn for sak 1c) Likelydende vedtak FER og AFEK punkt 5

I Reglement Fagetisk råd og Ankeutvalget for fagetiske klagesaker punkt 5 fremgår de ulike vedtaksalternativer Fagetisk råd og Ankeutvalget kan treffe.

Fagetisk råd har tre alternativer og Ankeutvalget har fire alternativer. Det er enighet mellom FER og AFEK at det ikke er noen grunn til at det skal kunne være ulike konklusjoner. Det er videre enighet om at passusen: «Innklaget psykolog gis kollegial veiledning» er overflødig og kan være misvisende.

Vedtaket skal inneholde en fremstilling av sakens bakgrunn, aktuelle fagetiske prinsipper og hva som er de sentrale elementer i den fagetiske vurderingen. Det er vedtakets begrunnelse som er den kollegiale veiledning. Det foreslås på denne bakgrunn at det gjøres følgende endringer

Endring i reglementets punkt 5 om vedtak:

Forslag 1c) til vedtak:

5.1 Fagetisk råd

5.1.1 Fagetisk råd skal fatte ett av følgende vedtak:

5.1.1.1 Klagen avvises pga formalfeil, jf reglementets pkt 4.1.2.

5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. ~~Innklaget psykolog-gis-kollegial-veiledning.~~

5.2 Ankeutvalget

5.2.1 Ankeutvalget skal fatte ett av følgende vedtak:

5.2.1.1 Anken avvises pga formalfeil, jf reglementets pkt 4.2.2

5.2.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

5.2.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

~~5.2.1.4 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog-gis-kollegial-veiledning~~

Bakgrunn for sak 2

I fellesmøte med representanter for FER og AU 10. september 2019 ble det klart at foreningen trenger en bredere gjennomgang av virkeområdet for Fagetisk råd. Formålet med rådet er å fremme godt fag gjennom refleksjon og læring. På denne bakgrunn fremmer SST følgende forslag til vedtak:

2) Forslag til vedtak: Landsmøtet gir SST og Fagetisk råd oppgave om i felleskap å gjennomgå Reglementet for FER og AFEK. Gjennomgangen skal særlig fokusere på FERs rolle og mandat for å ytterligere øke den fagetiske refleksjonen og læringen, samt levendegjøring av fagetikken. Saken legges frem for Landsmøtet i 2022.

Sak 20 Opprettelse av klimautvalg under Sentralstyret

./ Vedlagt: Saksnotat

Akershus lokalavdelings forslag til vedtak:

1. (Lovendring (2/3 flertall)):

§6. Sentralstyrets faste utvalg suppleres med et pkt 7: Klimautvalg

2. (Simpelt flertall):

Klimautvalget skal arbeide med Norsk psykologforenings respons til menneskeskapte klimaendringer, herunder, men ikke begrenset til, hvordan Norsk psykologforening:

- *Sikrer seg kunnskapsgrunnlag om det gjensidige forhold mellom menneskeskapte klimaendringer og psykologien.*
- *Minsker sitt klima- og miljøavtrykk i organisasjonens daglige virke.*
- *Gjør seg gjeldende i den pågående diskurs om menneskeskapte klimaendringer*

Sentralstyret støtter forslaget fra Akershus lokalavdeling

Opprettelse av klimautvalg under Sentralstyret *Forslag fra Akershus lokalavdeling*

Akershus lokalavdeling har denne våren ønsket å sette klimapsykologi på dagsorden i Norsk Psykologforening. Vi mener det er på høy tid at også Psykologforeningen støtter opp under Akademikerne, som i sitt policydokument erkjenner klimaendringene som den største trussel mot helse i verden.

Vi har derfor fremmet at vi vil foreslå klimapsykologi som hovedsatsingsområde til landsmøtet 2019, og presenterte dette for lederkonferansen tidligere i juni. Vi fikk mange gode tilbakemeldinger, som blant annet har tydeliggjort en stor interesse for å aktualisere klimapsykologi i større grad i foreningen over tid – men ikke nødvendigvis som hovedsatsingsområde i kommende landsmøteperiode. Vi tar lederkonferansens tilbakemeldinger på alvor.

For å sikre vår intensjon om å aktualisere Norsk psykologforening som en tydeligere aktør i den pågående klimakrisen, uavhengig av skiftende hovedsatsingsområder, og i tråd med andre sentrale akademikersammenslutninger, foreslår vi derfor opprettelsen av et klimautvalg.

Vedtaksforslaget følger under:

Vedtaksforslag: *Det opprettes et klimautvalg underlagt Sentralstyret, som skal arbeide med Norsk psykologforenings respons til menneskeskapte klimaendringer.*

Herunder, men ikke begrenset til, hvordan Norsk psykologforening:

- Sikrer seg kunnskapsgrunnlag om det gjensidige forhold mellom menneskeskapte klimaendringer og psykologien.
- Minsker sitt klima- og miljøavtrykk i organisasjonens daglige virke.
- Gjør seg gjeldende i den pågående diskurs om menneskeskapte klimaendringer.

Sak 21 Nye nordiske fagetiske retningslinjer

De nordiske fagetiske retningslinjene er under revisjon for å harmonisere dem med EFPAs (European Federation of Psychologists' Associations) metakode for fagetiske retningslinjer. Revisjonen foretas av de nordiske fagetiske råd i fellesskap. Arbeidet forventes ferdigstilt medio oktober. Vedtaksforslaget overfor landsmøtet vil være godkjenning eller ikke godkjenning.

Saken ettersendes etter sentralstyremøtet 17. oktober 2019, hvis revisjonen er ferdig.

Sak 22 Oppløsning av Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern (FPPH)

./ . Vedlagt saksnotat.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern oppløses

Oppløsning av Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern (FPPH)

Det har ikke vært kontakt mellom Norsk psykologforening og FPPH de siste to landsmøteperiodene. Sekretariatet er ikke kjent med at det har vært aktivitet i interesseforeningen i denne perioden.

Sentralstyret anser at interesseforeningens formål er godt ivaretatt i Psykologforeningens struktur.

FPPHs vedtekter sier dette:

§ 10. Foreningens oppløsning

Foreningen kan oppløses av landsmøtet i Norsk psykologforening, eller etter vedtak på årsmøtet med 2/3 flertall. Ved oppløsning tilfaller foreningens midler Norsk psykologforening.

Sentralstyret takker tidligere styremedlemmer av Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern for innsatsen og for godt samarbeid.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Foreningen for Psykologer i Psykisk Helsevern oppløses

Sak 23 Opptak av faglig interesseforening: Norsk Forening for Avhengighetspsykologi (NFAP)

./ Vedlagt:

- Saksnotat
- Søknad fra NFAP 10.10 2018
- Vedtekter for NFAP 30.10.2017

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Norsk forening for avhengighetspsykologi tas opp som faglig interesseforening i Norsk psykologforening

**Opptak av faglig interesseforening:
Norsk Forening for Avhengighetspsykologi (NFAP)**

Sentralstyret vedtok 14.02.2019 å foreslå opptak av NFAP som faglig interesseforening for landsmøtet 2019.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Norsk forening for avhengighetspsykologi tas opp som faglig interesseforening i Norsk psykologforening

Norsk forening for avhengighetspsykologi
c/o Arne Holen Psykologtjenester
Karihaugveien 89
1086 Oslo
Org nr 918 062 432

10.10.2018

Norsk psykologforening
Postboks 419 Sentrum
0103 Oslo

Søknad om opptak som faglig interesseforening

Norsk forening for avhengighetspsykologi, Nfap, søker med dette om opptak som faglig interesseforening i Norsk psykologforening. Vi ønsker at søknaden kommer til behandling på Landsmøtet i Sandefjord 20 – 22 november 2019.

Vi viser til lover for Norsk psykologforening §12 Faglige interesseforeninger og våre egne vedtekter og stiftelsesdokumenter. Nfap ble stiftet 20 oktober 2016. Reviderte vedtekter ble vedtatt på årsmøtet 30. Oktober 2017 og disse ble harmonisert til Npfs «Normalvedtekter for faglige foreninger». Gjeldende vedtekter for Nfap er vedlagt.

Mer informasjon om Nfap finnes på vår nettside www.nfap.no Vi hadde gleden av å ha presidenten i Npf Tor Levin Hofgaard som åpningstaler til vår første årsmøtekonferanse i april 2018 som hadde over 60 betalende deltagere og vi planlegger ny konferanse våren 2019.

Nfap har omtrent 100 medlemmer og er en faglig forening for psykologer som bidrar til å styrke fagmiljøet og - kunnskapen om rus og avhengighet blant psykologer. Det er behov for Nfap blant medlemmene til Npf. Spesialiteten i rus- og avhengighetspsykologi er nå den 3. største spesialistutdanningen i Npf og anslagsvis 5-600 psykologer jobber fulltid med rus og avhengighet i Norge.

På vegne av styret i Nfap vil jeg be om at Sentralstyret fremmer en sak til LM 2019 om opptak av Nfap som faglig interesseforening.

Med hilsen

Arne Holen
Leder, Nfap

Vedlegg Vedtekter Nfap pr 30.10.2017

Nye vedtekter for Norsk Forening for Avhengighetspsykologi - 30.10.2017

§ 1 Formål

1.1 Norsk Forening for Avhengighetspsykologi skal:

- Jobbe for å fremme det psykologfaglige arbeidet innenfor rus og avhengighetsproblematikk.
- Fungere som et kontaktforum for faglige diskusjoner for psykologer som jobber med rus og avhengighetsproblematikk.
- Arrangere fagmøter og stimulere til at psykologer bidrar til/deltar i den offentlige diskusjon om rus og avhengighetsproblematikk.
- Søke å løfte faglig standard i vårt arbeide.

§ 2 Organisatorisk tilknytning

Norsk Forening for Avhengighetspsykologi vil søke å bli tilknyttet Norsk Psykologforening som faglig forening.

§ 3 Medlemskap

Foreningen er åpen for alle medlemmer av Norsk Psykologforening.

§ 4 Kontingent

Foreningens medlemmer betaler kontingent til foreningen. Kontingentens størrelse vedtaes av årsmøtet

§ 5 Årsmøte

5.1 Årsmøtet er foreningens høyeste myndighet.

5.2 Årsmøtet holdes hvert år innen slutten av desember.

5.3 Innkalling skjer skriftlig med minst 8 ukers varsel.

5.4 Forslag som skal behandles på årsmøtet skal være sendt til styret senest 4 uker før årsmøtet.

5.5 Fullstendig saksliste, innstilling fra valgkomite og andre forslag på styremedlemmer, må være tilgjengelig for medlemmene senest 2 uker før årsmøtet.

5.6 Saker som er fremmet på årsmøtet avgjøres med simpelt flertall. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.

5.7 Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- . Valg av møteleder og referent
- Behandle foreningens årsmelding
- Behandle foreningens regnskap i revidert stand
- Behandle innkomne forslag
- Fastsette kontingent
- Vedta foreningens budsjett
- Velge:
 - a. styremedlem(mer).

Leder og kasserer velges av årsmøtet. Øvrig styrefunksjoner konstituerer styret selv

b. valgkomite

c revisor

§ 6 Ekstraordinære årsmøter

Ekstraordinære årsmøter holdes når styret bestemmer det, eller minst en tredjedel av de stemmeberettigede medlemmene krever det.

Møteinnkallelse og vedtak skjer etter samme regler som for ordinære årsmøter

§ 7 Styret

Interesseforeningen ledes av styret som er høyeste myndighet mellom årsmøtene. Styret består av 10 medlemmer. 'Styret søkes sammensatt av klinikere og forskere innen rus og avhengighet med god geografisk spredning.

Styremedlemmer velges vanligvis for 2 år av gangen. Det tilstrebes en balanse mellom tiltredelse i styret for å sikre kontinuitet og fornyelse i styret.

Styret skal:

- Iverksette årsmøtets bestemmelser.
- Oppnevne etter behov komiteer/utvalg/personer for spesielle oppgaver og utarbeide instruks for disse
- Administrere og føre nødvendig kontroll med foreningens økonomi og eiendeler i henhold til de til enhver tid gjeldende instruks og bestemmelser
- Representere foreningen utad
- Arrangere faglig årsmøte, fortrinnsvis samtidig med formelt årsmøte med dagsorden etter vedtektene.

'Styremøter innkalles når leder eller minimum 3 medlemmer av styret ønsker dette. Styret er vedtaksført når et flertall av styrets medlemmer er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet gjelder det som styrelederen, eller stedfortreder utpekt av styreleder, har stemt for.

§ 8 Valgkomite

Valgkomiteen består av fem medlemmer. Den konstituerer seg selv ved å velge en leder. Lederen koordinerer arbeidet og ivaretar kontakten med foreningens styre. Valgkomiteen skal arbeide aktivt med å fremskaffe kandidater til de ulike verv.

§ 9 Grupper/avdelinger

Foreningen kan organiseres med avdelinger og/eller grupper. Disse kan ledes av oppnevnte tillitspersoner. Foreningens styre bestemmer opprettelsen av avdelinger/grupper, og hvordan disse skal organiseres og ledes. Styret har plikt overfor årsmøtet til å rapportere om aktivitet i de ulike avdelinger/grupper.

For avdelinger/gruppers økonomiske forpliktelser hefter hele foreningen, og avdelinger/grupper kan ikke inngå avtaler eller representere foreningen utad uten styrets godkjenning.

§ 10 Signaturrett/opptre på vegne av foreningen.

Følgende personer kan signere på offentlige dokumenter, og inngå økonomiske avtaler på vegne av foreningen:

- Styrets leder og ett styremedlem i fellesskap

Følgende personer kan betale regninger og/eller godkjenne utgifter på vegne av foreningen.

- Kasserer alene
- Styrets leder alene

§ 11 Vedtektsendringer

Endringer i disse vedtekter kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte etter å ha vært på sakslisten, og det kreves 2/3 flertall av de avgitte stemmene

§ 12 Oppløsning, sammenslutning og deling

Oppløsning av foreningen kan bare behandles på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. For at oppløsning skal skje, må det vedtas med minst 2/3 flertall. Det kan velges et avviklingsstyre som skal forestå avviklingen. Det ordinære styret kan velges til avviklingsstyre, og får stilling som avviklingsstyre om intet valg foretas.

Sak 24 Endring av Menneskerettighetsutvalgets status og reglement

./ . Vedlagt saksnotat.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Saken trekkes

Endring av Menneskerettighetsutvalgets status og reglement

- Sentralstyret la frem følgende forslag for Landsmøtet 2016:

Menneskerettighetsutvalget oppnevnes av landsmøtet og vedlagte reviderte reglement vedtas.

- Landsmøtet 2016 fattet følgende vedtak:

Utsette beslutningen om å legge MRU under LM til neste Landsmøte.

MRU ønsker ikke å fremme saken om at MRU oppnevnes av Landsmøtet 2019. Sentralstyret foreslår derfor at saken trekkes.

Sentralstyrets forslag til vedtak:

Saken trekkes

Sak 25 Økonomisk ramme og kontingent for 2020

Saken ettersendes etter sentralstyremøtet 17. oktober 2019

Sak 26 Valg

VALGKOMITEENS FORSLAG TIL VALG PÅ LANDSMØTET 2019

	<i>Til valg</i>	<i>Lokalavdeling</i>	
SENTRALSTYRET			
President	Håkon Kongsrud Skard	Oslo	Ny
Visepresident med ansvar for lønns- og arbeidsmarkedspolitikk	Rune Frøyland	Akershus	Gjenvalg
Visepresident med ansvar for fagutviklings- og utdanningspolitikk	Heidi Tessand	Akershus	Gjenvalg
Medlemmer			
	Ingvild Gregersen	Vestfold	Gjenvalg
	Aina Holmén	Oslo	Gjenvalg
	Espen Ødegård Odden	Aust-Agder	Ny
	Arnhild Lauveng	Akershus	Gjenvalg
	Eldrid Robberstad	Rogaland	Gjenvalg (4. vara forrige periode)
	Jakob Støre-Valen	Nord-Trøndelag	Ny
	Britt Randi Hjartnes Schjødt	Hordaland	Gjenvalg
Varamedlemmer			
	1. Hanne Indregard Lind	Oslo	Ny
	2. Rudi Myrvang	Oslo	Gjenvalg
	3. Bjarte Bønes Bruntveit	Hordaland	Ny
	4. Alf Martin Eriksen	Finnmark	Ny

FAGETISK RÅD

Leder	Maria Løvvik Norheim	Hordaland	(Ny leder, ikke på valg)
Nestleder	Mette Eknes Garmannslund	Hordaland	2 perioder
	Jørgen Flor	Buskerud	(ikke på valg)
	Jon Børre Rekstad	Østfold	(ikke på valg)
	Lisa Stokkeland	Hordaland	(ikke på valg)
	Sissel Garnes	Hordaland	2 perioder
	Anne Marthe Hanstveit	Hordaland	2 perioder
	Hanne-Marthe Liabø	Hordaland	2 perioder
	Catrine Lassen Lykkedrang	Vest-Agder	2 perioder
Turid Moen	Rogaland	2 perioder	

ANKEUTVALGET FOR FAGETISKE KLAGESAKER

Leder	Rune Raudeberg	Hordaland	(Ny leder, ikke på valg)
Nestleder	Mariann Stadler	Vest-Agder	2 perioder
	Ingolf Fosse	Akershus	ikke på valg
	Gunnar Larsen	Hordaland	ikke valg
	Ingrid Sønstebø	Vestfold	2 perioder
	Kjersti Arefjord	Hordaland	2 perioder

VALGKOMITEEN

Leder	Ane Johnsen Lien	Rogaland	Gjenvalg (medlem forrige periode)
Nestleder	Jan Ivar Ernø	Oslo	Ny
	Gisken Holst	Hordaland	Gjenvalg (1. vara forrige periode)
	Morten Thorsen	Sør-Trøndelag	Ny
Varamedlemmer	Ragnhild Klingenberg Røed	Vestfold	Ny
	1. Kenneth Lindberget	Vest-Agder	Ny
	2. Kjetil Kaasin	Telemark	Ny

Øvrige forslag til kandidater på valg ved Landsmøtet 2019

<i>Navn</i>	<i>Rolle</i>	<i>Lokalavdeling</i>	<i>Foreslått av</i>
Sentralstyret			
Andreas Høstmælingen	President	Oslo	Oppland
Bjarte Bønes Bruntveit	Styremedlem	Hordaland	Hordaland, Rogaland og Oslo
Hanne Indregard Lind	Styremedlem	Oslo	Hordaland, Rogaland og Oslo
Siri Næs	Styremedlem	Møre og Romsdal	Hordaland, Møre og Romsdal, Rogaland, Vest-Agder og Oslo
Lars Asle Einarsen	Styremedlem	Sør-Trøndelag	Hordaland, Møre og Romsdal, Rogaland, Vest-Agder og Oslo
Valgkomiteen			
Arne Holen	Kandidat	Akershus	Oslo, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder

CV for disse kandidatene finnes her:

<https://www.psykologforeningen.no/foreningen/landsmoeter/landsmoetet-2019/cv-foreslaatte-kandidater-lm-2019>

Frist for fremme kandidater til valg på landsmøtet er 2. oktober 2019.